

**Banca Centrală Cooperatistă
CREDITCOOP**

Situații financiare la nivel agregat
la 31 decembrie 2024

Întocmite în conformitate cu
Standardele Financiare Internaționale
de Raportare

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Cuprins

	pag
Situația poziției financiare	2
Situația rezultatului global	3
Situația modificărilor capitalurilor proprii	4
Situația fluxurilor de trezorerie	5
Note la situațiile financiare	8 – 70

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Situația poziției financiare

RON	Notă	31 Decembrie 2023	31 Decembrie 2024
Active			
Numerar și echivalente de numerar	5	321,178,422	374,235,609
Plasamente la bănci	6	0	235,183
Credite acordate clienților	7	1,216,669,232	1,301,824,377
Titluri de datorie	8	37,628,292	38,386,316
Imobilizări corporale și ADU	9	124,807,931	119,660,466
Imobilizări necorporale	10	4,362,986	5,500,203
Creante privind impozitul pe profit amânat	11	92,853	93,285
Alte active financiare	12	1,225,029	1,397,362
Alte active	13	3,597,491	4,971,819
Total active		1,709,562,237	1,846,304,619
Datorii			
Depozite de la bănci	14	0	0
Depozite de la clienți	15	1,269,877,516	1,388,925,721
Datorii subordonate	16	0	0
Datorii privind impozitul pe profit amânat	11	11,025,515	10,308,137
Alte datorii financiare	17	11,009,665	11,463,303
Alte datorii	18	6,566,886	9,897,252
Datorii financiare deținute pentru managementul riscului	19	0	0
Total datorii		1,298,479,582	1,420,594,413
Capitaluri proprii			
Capital social	20	152,285,384	153,057,134
Rezerve		255,094,930	262,490,672
Rezultatul curent		3,702,341	10,162,401
Total capitaluri proprii		411,082,655	425,710,206
Total datorii și capitaluri proprii		1,709,562,237	1,846,304,619

Situația poziției financiare a fost aprobată la data de 25 aprilie 2025 și a fost semnată de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabilitate,

DAN AURELIANA

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Situația rezultatului global

RON	Notă	31 Decembrie 2023	31 Decembrie 2024
Venituri din dobânzi		169,184,128	195,454,069
Cheltuieli cu dobânzile		54,249,926	62,058,511
Venit net din dobânzi	21	114,934,202	133,395,558
Venituri din comisioane		23,205,407	23,829,456
Cheltuieli cu comisioanele		1,089,806	1,138,889
Venit net din taxe și comisioane	22	22,115,601	22,690,568
Venit net din diferențe de curs de schimb	23	727,201	644,160
Alte venituri din exploatare		1,636,701	3,009,036
Venituri din exploatare		2,363,902	3,653,196
Cheltuieli cu personalul	24	97,388,758	104,532,480
Cheltuieli cu chiriile		550,502	407,357
Depreciere și amortizare		8,299,423	9,922,204
Alte cheltuieli de exploatare	25	25,921,935	31,303,660
Cheltuieli nete cu ajustările pentru pierderi așteptate și provizioane aferente activelor financiare	26	2,195,861	482,783
Cheltuieli din exploatare		134,356,479	146,648,484
Profit înainte de impozitare		5,057,226	13,090,838
Cheltuieli sau venituri cu impozitul aferent profitului sau pierderii	27	1,354,885	2,928,438
Profit Net		3,702,341	10,162,401
Alte elemente ale rezultatului global			
Elemente care nu vor fi reclasificate în profit sau pierdere			
Impozit pe venit aferent elementelor care nu vor fi reclasificate			
Elemente care pot fi reclasificate în profit sau pierdere			
Impozit pe venit aferent elementelor care pot fi reclasificate în profit sau (-) pierdere			
Rezultat global total al exercițiului		3,702,341	10,162,401

Situația rezultatului global a fost aprobată la data de 25 aprilie 2025 și a fost semnată de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabilitate,

DAN AURELIANA

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Situația privind modificările capitalurilor proprii

	Capital social	Rezultatul exercitiului	Rezultatul reportat din modif. politicilor contabile	Rezultatul reportat	Total capitaluri proprii
Sold 1 ianuarie 2023	152,103,984	5,000,244	(580,845)	228,498,070	385,021,453
Rezultatul exercitiului curent		3,702,341			3,702,341
Repartizarea rezultatului exercitiului precedent		(5,000,244)		5,000,244	0
Creștere capital social prin aport de numerar	181,400				181,400
Rezerve din reevaluare				19,556,855	19,556,855
Impozit pe profit amânat af. surplusului din reevaluare				(2,886,888)	(2,886,888)
Alte mișcări (*)				5,507,494	5,507,494
Sold 31 decembrie 2023	152,285,384	3,702,341	(580,845)	255,675,775	411,082,655

(*)Alte mișcări reprezintă modificări ale rezervelor în cursul anului, cele semnificative fiind la rezerva mutuală de garantare constituită din cotizațiile băncilor.

	Capital social	Rezultatul exercitiului	Rezultatul reportat din modif. politicilor contabile	Rezultatul reportat	Total capitaluri proprii
Sold 1 ianuarie 2024	152,285,384	3,702,341	(580,845)	255,675,775	411,082,655
Rezultatul exercitiului curent		10,162,401			10,162,401
Repartizarea rezultatului exercitiului precedent		-3,702,341		3,702,341	0
Creștere capital social prin aport de numerar	771,750				771,750
Rezerve din reevaluare				-4,484,070	-4,484,070
Surplus din reevaluare					
Impozit pe profit amânat af. surplusului din reevaluare				716,763	716,763
Alte mișcări (*)				7,460,708	7,460,708
Sold 31 decembrie 2024	153,057,134	10,162,401	-580,845	263,071,517	425,710,206

(*)Alte mișcări reprezintă modificări ale rezervelor în cursul anului, cele semnificative fiind la rezerva mutuală de garantare constituită din cotizațiile băncilor.

Situația privind modificările capitalurilor proprii a fost aprobată la data de 25 aprilie 2025 și a fost semnată de către:

Director General,
MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabilitate,
DAN AURELIANA

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE				
încheiată la data de 31 decembrie 2024 - metoda indirectă				
				lei
Denumirea indicatorului	Cod poziție	Nota	Exercitiul financiar	
			Precedent	încheiat
Rezultatul net	01		3,702,341	10,162,401
<i>Componente ale rezultatului net care nu generează fluxuri de trezorerie aferente activității de exploatare</i>				
± constituirea sau regularizarea ajutărilor pentru pierderi așteptate și a provizioanelor pentru credite	02		1,578,336	291,359
+ cheltuieli cu amortizarea	03		8,299,423	9,922,204
± alte ajustări aferente elementelor care nu generează fluxuri de trezorerie	04			
± ajustări aferente elementelor incluse la activitățile de investiții sau finanțare	05		(2,508,457)	(2,511,224)
± variația netă a rezultatului reportat provenit din provizioane specifice	06		1,774,082	1,774,082
± variația netă a impozitului pe profit amanat	07		2,877,094	(717,810)
± alte ajustări	08		1,364,681	2,929,485
Sub-total (rd.01 la 08)	09		17,087,500	21,850,496
<i>Modificări ale activelor și pasivelor aferente activității de exploatare după ajustările pentru elementele care nu generează fluxuri de trezorerie aferente activității de exploatare</i>				
± titluri care nu au caracter de imobilizări financiare	10			
± creanțe privind instituțiile de credit	11		0	(235,183)
± creanțe privind clientela	12		(84,569,666)	(84,746,058)
± creanțe atașate	13		(673,013)	(700,446)
± alte active aferente activității de exploatare	14		(1,327,491)	(1,546,660)
± datorii privind instituțiile de credit	15		0	0
± datorii privind clientela	16		73,908,760	117,215,581
± datorii atașate	17		7,829,080	1,832,623
± alte pasive aferente activității de exploatare	18		(328,868)	(477,668)
- plăți în numerar reprezentând impozitul pe profit	19		(4,606)	0
Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare (rd. 9 la 19)	20		11,921,696	53,192,685
Fluxuri de trezorerie din activități de investiții				

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- plăți în numerar pentru achiziționarea de filiale sau alte subunități	21			
+ încasări în numerar din vânzarea de filiale sau alte subunități	22			
+ încasări în numerar reprezentând dividende primite	23			
- plăți în numerar pentru achiziționarea de titluri care au caracter de imobilizări financiare	24		0	4,332
+ încasări în numerar din vânzarea de titluri care au caracter de imobilizări financiare	25		0	0
+ încasări în numerar reprezentând dobânzi primite	26		1,757,500	1,757,532
- plăți în numerar pentru achiziționarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung, din care:	27		(9,795,782)	(6,418,792)
- salarii capitalizate pentru dezvoltare internă a programelor informatice			(1,611,784)	(1,878,381)
+ încasări în numerar din vânzarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung	28		0	2,079
- alte plăți în numerar aferente activităților de investiții	29			
+ alte încasări în numerar aferente activităților de investiții	30			
Fluxuri de trezorerie din activități de investiții (rd. 21 la 30)	31		(8,038,282)	(4,654,850)
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare				
+ încasări în numerar din datoriile constituite prin titluri și datoriile subordonate	32			
- plăți în numerar aferente datoriilor constituite prin titluri și datoriile subordonate	33			
+ încasări în numerar din emisiunea de acțiuni sau părți proprii	34		181,400	771,750
- plăți în numerar pentru achiziționarea de acțiuni sau părți proprii	35			
+ încasări în numerar din vânzarea de acțiuni sau părți proprii	36			
- plăți în numerar reprezentând dividende	37			
- alte plăți în numerar aferente activităților de finanțare	38			
+ alte încasări în numerar din activități de finanțare	39		3,504,406	3,747,602
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare (rd. 32 la 39)	40		3,685,806	4,519,352

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Numerar la începutul perioadei	41		313,609,202	321,178,422
± Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare (rd.20)	42		11,921,696	53,192,685
± Fluxuri de trezorerie din activități de investiții (rd.31)	43		(8,038,282)	(4,654,850)
± Fluri de trezorerie din activități de finanțare (rd.40)	44		3,685,806	4,519,352
± Efectul modificării cursului de schimb asupra numerarului	45			
Numerar la sfarsitul perioadei (rd.41 la 45)	46		321,178,422	374,235,609

Situația fluxurilor de trezorerie a fost aprobată la data de 25 aprilie 2025 și a fost semnată de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabile,

DAN AURELIANA

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Entitatea de raportare

Rețeaua CREDITCOOP a funcționat după anul 1990 în baza Decretului 67 / 1990 și a Legii 109 / 1996.

Începând cu anul 2000 rețeaua Creditcoop formată din Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP și băncile cooperatiste de credit afiliate au parcurs un proces de autorizare care a durat 2 ani de zile și s-a încheiat prin acordarea de către Banca Națională a României a autorizației de funcționare pentru întreaga rețea la data de 6.09.2002.

Rețeaua CREDITCOOP își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată și modificată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu articolul nr. 334 din OUG 99/2006, rețeaua cooperatistă CREDITCOOP reprezintă ansamblul format din Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP și băncile cooperatiste afiliate la aceasta.

Activitatea Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP se desfășoară în principal și cu preponderență în interesul bancilor cooperatiste afiliate și pentru asigurarea adecvării capitalului la riscuri și a lichidității la nivelul întregii rețele potrivit articolul nr. 346 din OUG 99/2006.

De asemenea, în conformitate cu articolul nr. 378 din OUG 99/2006 băncile cooperatiste au deschise conturi curente numai la Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP, respectiv la agențiile acesteia, iar Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP, ca și celelalte instituții de credit, are cont deschis la BNR.

În relația cu băncile cooperatiste afiliate din rețea, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP exercită același rol pe care BNR îl are în relația cu băncile comerciale din sistemul bancar românesc, asigurând decontarea operațiunilor de încasări și plăți între bancile cooperatiste afiliate și a operațiunilor de încasări și plăți ale propriei rețele în relația cu trezoreria statului și cu celelalte instituții de credit, prin contul curent deschis la Banca Națională a României.

Conform prevederilor art.9 din Regulamentul 6/2002, Banca Centrală Cooperatistă este obligată să mențină în conturile deschise la BNR nivelul prevăzut al rezervei minime obligatorii, în lei și valută aferente întregii rețele cooperatiste, iar bancile cooperatiste au obligația de a menține în conturile curente deschise la agențiile CREDITCOOP disponibilități la nivelul prevăzut în baza de calcul, în scopul furnizării lichidității necesare pentru constituirea de către Banca Centrală Cooperatistă a rezervei minime obligatorii aferente rețelei, la BNR.

În conformitate cu prevederile art.337 din OUG 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului aprobată prin Legea nr. 227/2007 cu modificările și completările ulterioare, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP garantează în întregime obligațiile băncilor cooperatiste afiliate. Ca urmare, potrivit prevederilor art.359 din Ordonanță, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP constituie rezerva mutuală de garantare pe baza cotizațiilor băncilor cooperatiste afiliate și a unei cote de maxim 5% din profitul contabil determinat înainte de deducerea impozitului pe profit al Băncii Centrale Cooperatiste.

Banca Națională a României a acordat autorizația de funcționare pentru întreaga rețea la data de 6.09.2002 în urma unui proces de autorizare în care au fost implicate Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP și băncile cooperatiste de credit afiliate și care a durat 2 ani.

La data de 31 decembrie 2024, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP dispunea de o rețea proprie formată din 32 de bănci cooperatiste de credit afiliate.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Sucursale și societăți asociate

La data de 31 decembrie 2024, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP își desfășura activitatea proprie printr-un număr de 17 agenții situate în următoarele localități: Arad, Pitești, Bacău, Oradea, Botoșani, Brașov, Cluj, Constanța (2), Deva, Iași, Baia Mare, Ploiești, Timișoara, Focșani și București (2).

Cele 32 de bănci cooperatiste de credit afiliate își desfășoară activitatea în 40 capitale de județe, precum și în majoritatea localităților de pe cuprinsul țării prin punctele de lucru ale acestora.

La 31 decembrie 2024, rețeaua CREDITCOOP avea 1.515 angajați permanenți, iar consiliul de administrație avea următoarea componență:

Funcție	31 decembrie 2024
Președinte	Iordache Aristide
Administrator	Morar Adrian Ioan
Administrator	Mischie Simona Maria
Administrator	Florea Maria
Administrator	Alecu Elena Livia

Nota 1. Baza întocmirii

Declarație de conformitate

Situațiile financiare ale rețelei CREDITCOOP au fost întocmite pe baza Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (“IFRS”) ”) adoptate de către Uniunea Europeană, în conformitate cu Regulamentul 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 19 iulie 2002 și Ordinul nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară aplicabile instituțiilor de credit cu modificările și completările ulterioare, emis de Banca Națională a României.

Aceste situații financiare au fost pregătite pe baza IFRS, versiunea emisă a acestora care este în vigoare pentru data raportării anuale IFRS 31 decembrie 2024.

Pentru estimarea pierderilor așteptate pentru credite și avansuri, rețeaua CREDITCOOP a aplicat metodologia internă pentru evaluarea deprecierii pentru credite și avansuri către clienți.

Calcularea costului amortizat al instrumentelor financiare este efectuată utilizând metodologia internă, după cum se prezintă în notele la situațiile financiare, care reprezintă cea mai bună estimare pentru evaluarea amortizării aferente.

Conturile rețelei sunt păstrate în RON conform legii contabile din România și reglementărilor B.N.R.

Începând cu 01.01.2012 a intrat în vigoare Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit. Prevederile acestuia au fost ulterior modificate și completate.

Principalele modificări din situațiile financiare statutare întocmite conform legii interne sunt:

- *gruparea numeroaselor elemente detaliate în secțiuni mai largi;
- *metodologia diferită aplicată privind evaluarea la cost amortizat;
- *modificările valorii juste necesitate;
- *prevedere pentru impozitarea amânată, dacă este cazul;
- *cerințe privind prezentarea informațiilor cerute de IFRS.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Baza evaluării

Activele și pasivele financiare și cele non-financiare sunt declarate la costul amortizat, valoarea reevaluată sau costul istoric.

Principiul continuității activității

Pentru întocmirea situațiilor financiare pentru 31 decembrie 2024, s-a aplicat principiu continuității activității.

Consiliul de Administratie al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP estimează că cel puțin pentru următoarele 12 luni de la data aprobării situațiilor financiare, condițiile pentru aplicarea principiului continuității activității în întocmirea situațiilor financiare sunt îndeplinite.

Moneda funcțională și de prezentare

Conducerea rețelei CREDITCOOP consideră că moneda funcțională, după cum se definește de IAS 21, *Efectele Modificărilor în Ratele de Curs Valutar*, este lei.

Utilizarea estimărilor

Pregătirea situațiilor financiare necesită elaborarea de către conducere a judecăților, estimărilor și presupunerilor, care afectează aplicarea politicilor contabile și sumelor raportate ale activelor, pasivelor, veniturilor și cheltuielilor. Rezultatele actuale pot diferi de aceste estimări.

Estimările și presupunerile exprimate sunt revizuite în mod continuu. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită și în orice perioade viitoare afectate.

Evaluarea caracteristicilor fluxurilor de numerar contractuale ale unui instrument financiar de datorie

La recunoașterea inițială a unui activ financiar, rețeaua CREDITCOOP evaluează dacă fluxurile de numerar reprezintă exclusiv plăți de principal și dobândă aferentă principalului datorat. Această evaluare necesită o apreciere referitoare în principal la:

- măsura în care termenii contractuali care afectează performanța instrumentului se referă exclusiv la riscul de credit, alte riscuri asociate creditării și marja de profit;
- măsura în care compensația primită în cazul plății anticipate sau al prelungirii este considerată corectă;
- existența unei caracteristici fără recurs în cazul împrumuturilor acordate entităților cu destinație specială.

Aprecierea se bazează pe praguri specifice de indecsi, precum și pe evaluarea adecvării capitalului propriu și a garanțiilor care nu sunt legate de activul finanțat.

Metodologii și modele pentru calculul pierderilor așteptate din credite

În contextul aplicării politicilor sale contabile pentru evaluarea pierderilor așteptate din credite, rețeaua CREDITCOOP face aprecieri pentru a identifica:

- alegerea metodologiilor adecvate pentru calculul pierderilor așteptate din risc de credit (calculul pierderilor așteptate pe bază individuală sau colectivă);
- alegerea și dezvoltarea unor modele adecvate utilizate pentru calcularea expunerii la momentul nerambursării în funcție de categoria instrumentului financiar (EAD), probabilitatea de nerambursare (PD), pierderea din risc de credit estimată la momentul intrării în stare de nerambursare (LGD) și alegerea parametrilor și a previziunilor economice adecvate utilizate în cadrul acestora;
- gruparea activelor financiare pe baza caracteristicilor de risc de credit similare.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Evaluarea pierderilor așteptate din risc de credit necesită utilizarea unor modele complexe și estimări semnificative privind condițiile economice și comportamentul de credit viitoare, ținând seama de evenimente care au avut loc până la data raportării.

Estimările semnificative se referă la:

- determinarea scenariilor macroeconomice alternative și probabilitățile cumulative asociate acestor scenarii;
- probabilitatea de neplată într-o anumită perioadă de timp bazată pe date istorice, ipotezele și estimările pentru viitor;
- determinarea fluxurilor de numerar preconizate și a fluxurilor din lichidarea garanțiilor.

Nota 2. Politici contabile semnificative

Politicile contabile semnificative stabilite în continuare au fost aplicate în mod constant pentru toate perioadele prezentate în aceste situații financiare, dacă nu se stabilește altfel.

a) Moneda străină

i) Tranzacții în monedă străină

Tranzacțiile în monede străine sunt transpuse la cursul de schimb valutar la data tranzacției. Diferențele de curs valutar care decurg din transpunere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere. Activele și pasivele non-curente care sunt evaluate în termenii costului istoric într-o monedă străină sunt transpuse utilizând cursul de schimb din data transpunerii. Diferențele de curs valutar care decurg din retratare sunt recunoscute în profit sau pierdere, cu excepția diferențelor care decurg din retratarea activelor financiare disponibile pentru vânzare, care sunt incluse în rezerva valorii corecte în capitalurile proprii.

ii) Retratarea operațiunilor

Ratele de schimb ale principalelor valute au fost următoarele:

	Curs EURO/RON	Curs USD/RON
31 decembrie 2023	4.9746	4.4958
31 decembrie 2024	4.9741	4.7768

b) Dobândă

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt înregistrate în situația rezultatului global conform principiului contabilității de angajament. Veniturile și cheltuielile din dobânzi includ valoarea amortizată liniar a oricărui discount, prima sau alte diferențe între valoarea inițială a instrumentului financiar și valoarea acestuia la maturitate. La data de 31 decembrie 2024 veniturile din dobânzi includ și partea amortizată a comisioanelor pentru servicii financiare ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii unui instrument financiar.

i) Comisioanele ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii unui instrument financiar reprezintă o compensație pentru servicii cum ar fi evaluarea situației financiare a debitorului, evaluarea și înregistrarea garanțiilor, colateralelor, și a altor contracte similare, negocierea clauzelor instrumentului financiar, elaborarea și procesarea documentelor precum și încheierea tranzacției în cazul acordării de credite, comisioane de angajament primite pentru acordarea unui credit, cand este probabilă acordarea unui credit și alte sume similare.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Pentru creditele aflate în sold la data de 31 decembrie 2024 comisioanele încasate ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii (comision de analiză și întocmire dosar) sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a veniturilor din dobânzi prin metoda ratei dobânzii efective. Partea neamortizată aferentă acestor comisioane este reflectată în sume de amortizat.

ii) Comisioanele câștigate pe măsura prestării serviciilor (comision de administrare credit).

Aceste comisioane pot fi încasate în avans și recunoscute pe măsura prestării serviciilor. În rețeaua CREDITCOOP aceste comisioane se încasează lunar pe parcursul perioadelor corespunzătoare creditelor acordate clienței și sunt înregistrate în sume de amortizat și, respectiv venituri din dobânzi.

iii) Comisioane câștigate la îndeplinirea unei obligații contractuale principale (comision pentru rambursarea anticipată perceput creditelor cu dobânda fixă, comision unic pentru servicii prestate la cererea clienților).

În rețeaua CREDITCOOP aceste comisioane se încasează la momentul prestării serviciului și se trec pe venituri integral la acordarea creditului.

c) Venituri și cheltuieli din comisioane

Veniturile din comisioane includ veniturile aferente serviciilor acordate terțelor părți, iar cheltuielile cu comisioanele includ cheltuielile aferente serviciilor prestate de terte părți, în special: comisioane pentru garanții, comisioane pentru plata operațiunilor comerciale și alte cheltuieli sau venituri aferente acestora, cheltuieli de administrare a conturilor.

Venit comercial net

Venitul comercial net cuprinde câștiguri nete, legate de operațiunile de schimb valutar, cât și de diferența de translatare.

d) Dividende

Venitul din dividende este recunoscut atunci când este stabilit dreptul de primire a venitului.

Dividendele sunt tratate ca repartizare de profit net pentru perioada în care sunt declarate și aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor.

Venituri din dividende nu pot fi înregistrate de nici o bancă din rețeaua CREDITCOOP care nu are dreptul conform reglementarilor să dețină participații la alte societăți comerciale decât la capitalul social al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP.

Plăți efectuate pentru închiriere

Începând cu data de 01.01.2019, se aplică Standardul Internațional de Raportare Financiară 16 Contracte de leasing pentru toate contractele de leasing, cu excepția contractelor de leasing pe termen scurt (mai mic de un an) și a contractelor de leasing pentru care activul suport are o valoare mică (sub 5.000 USD).

Noul standard IFRS 16 apărut în data de 13 ianuarie 2016 înlocuiește IAS 17 – Contracte de leasing și a intrat în vigoare pentru perioadele de raportare care încep după data de 1 ianuarie 2019.

Prezentul standard prezintă principiile pentru recunoașterea, evaluarea, prezentarea și descrierea contractelor de leasing.

Băncile din cadrul rețelei au aplicat prezentul standard pentru toate contractele de leasing, inclusiv contractele de leasing pentru active aferente dreptului de utilizare din cadrul unui contract de leasing, cu anumite excepții, conform IFRS 16.

Conform noului standard, locatarii trebuie să recunoască atât activul (dreptul de folosință egal cu valoarea actuală netă a plăților minime viitoare) cât și pasivul corespunzător în bilanț.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Obiectivul IFRS 16 este de a raporta informații care reprezintă cu fidelitate tranzacțiile de leasing și oferă utilizatorilor situațiilor financiare o bază pentru a evalua valoarea, calendarul și incertitudinea fluxurilor de trezorerie generate în contractele de leasing.

Pentru a îndeplini acest obiectiv, locatarul trebuie să recunoască activele și pasivele rezultate dintr-un contract de leasing. Un locatar este obligat să recunoască un drept de utilizare care reprezintă dreptul său de a utiliza activul închiriat și un angajament de leasing care reprezintă obligația acestuia de a efectua plăți de leasing.

Scopul standardului IFRS 16 este similar cu IAS 17 cu precizarea că, acest nou Standard evaluează toate angajamentele de leasing (financiar sau operațional) ca o conferire a dreptului de folosință asupra tuturor bunurilor închiriate în schimbul unor plăți ulterioare (datorie de leasing).

Ca atare, începând cu 01.01.2019 se consideră cheltuială cu chiria numai acele plăți ale contractelor care nu se încadrează în prevederile Standardul Internațional de Raportare Financiară 16 și pentru care tratamentul contabil și fiscal rămâne același ca și până la data 31.12.2018.

În continuare, pentru contractele de leasing pe termen scurt (mai mic de un an) și contractele de leasing pentru care activul suport are o valoare mică (sub 5.000 USD) rămân valabile prevederile de mai jos:

-plățile efectuate în baza închirierilor pentru funcționare sunt recunoscute în profit sau pierdere, pe bază liniară, pe durata închirierii. Facilitățile primite privind închirierea sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielilor totale pentru închiriere, pe perioada închirierii.

-plățile minime pentru contractele de leasing, efectuate în baza leasingului financiar distribuite între cheltuielile financiare și reducerea obligației restante. Cheltuielile financiare sunt alocate pentru fiecare perioadă în decursul termenului prevăzut în contractele de leasing, pentru a produce o rată periodică constantă a dobânzii pentru soldul obligației. Plățile contingente pentru închiriere sunt contabilizate prin revizuirea plăților minime pentru închiriere, pe parcursul perioadei rămase a contractului de leasing atunci când este confirmată majorarea leasingului.

e)Cheltuieli cu impozitul pe profit curent și amânat

Cheltuielile pentru impozitul pe profit cuprind impozitul curent și amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în situația rezultatului global cu excepția limitei în care acesta se leagă de elementele recunoscute în mod direct în capitaluri, caz în care este recunoscut în capitaluri.

Impozitul curent este impozitul așteptat, plătit pe profitul impozabil pentru anul respectiv, utilizând ratele taxei adoptate sau care este adoptată în mod susținut, la data bilanțului, și orice majorare adusă impozitului plătit în privința anilor anteriori. Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2024, rata curentă a impozitului pe profit era de 16%.

Impozitul amânat este furnizat utilizând metoda bilanțului, tratând diferențele temporare între sumele de realizare a activelor și pasivelor în scopuri de raportare financiară și sumele utilizate în scopuri de impozitare.

Impozitul amânat nu este recunoscut pentru următoarele sume temporare: recunoașterea inițială asupra profitului, recunoașterea inițială a activelor sau pasivelor într-o tranzacție care nu este o combinație de afaceri și care nu afectează contabilitatea sau profitul impozabil și diferențele legate de investiții în subsidiare, în măsura în care probabil nu se vor inversa în viitorul previzibil.

Impozitul amânat este evaluat la ratele impozitului, care sunt așteptate a fi aplicate pentru diferențele temporare atunci când acestea sunt reversate, în baza legilor care au fost adoptate sau urmează a fi adoptate ulterior datei de raportare.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Un activ cu impozitul pe profit amânat este recunoscut doar în măsura în care este probabil ca profiturile impozabile viitoare să fie disponibile, pentru ca activul să poată fi utilizat. Activele cu impozitul pe profit amânat sunt revizuite la fiecare dată de raportare și sunt reduse în măsura în care nu mai este probabil faptul că va fi realizat beneficiul conex din impozit.

Rata impozitului utilizată pentru calcularea poziției impozitului amânat este de 16% .

Pentru creditele noi acordate începând cu 01.01.2010 comisioanele ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii au fost amânate și recunoscute ca o ajustare a veniturilor din dobânzi prin metoda ratei dobânzii efective.

La retratare, în anul 2012, pentru diferențele temporare care au apărut între baza contabilă și baza fiscală s-a calculat impozitul pe profit amânat la soldul contului “sumă de amortizat” și s-a înregistrat în creanțe privind impozitul pe profit amânat.

Lunar s-a calculat 16% la suma aferentă soldului sumei de amortizat și s-a făcut regularizarea creanței privind impozitul pe profit amânat prin înregistrarea în cheltuieli privind impozitul pe profit amânat până când întreaga sumă de amortizat s-a deferat în contul de venit.

Dacă concediile de odihnă aferente anului în curs nu au fost efectuate, atunci în luna decembrie a aceluiași an se constituie provizioane pentru suma totală a acestora inclusiv contribuțiile datorate de angajator.

Cheltuiala cu constituirea provizionului este nedeductibilă fiscal.

În cursul anului următor, la efectuarea acestora, provizionul constituit se înregistrează pe venit neimpozabil și respectiv cheltuieli cu salariile și contribuțiile aferente deductibile fiscal. Ca urmare, rezultă o diferență temporară între baza contabilă și cea fiscală.

Cu alte cuvinte la sfârșitul anului, cheltuiala aferentă provizionului constituit este nedeductibilă fiscal iar dacă concediul de odihnă ar fi fost efectuat, cheltuielile aferente acestora ar fi fost deductibile.

Ca urmare, se va calcula 16% la suma aferentă provizionului și se va înregistra în luna decembrie creanța privind impozitul pe profit amânat.

Dacă în cursul unei luni s-au efectuat concedii de odihnă pentru care au fost constituite provizioane în anul anterior după utilizarea provizionului se va calcula 16 % la soldul contului „Provizioane pentru beneficii ale angajaților sub forma absențelor compensate pe termen scurt,, și se face regularizarea impozitului pe profit amânat prin cheltuiala privind impozitul pe profit amânat.

La închiderea unui punct de lucru cheltuielile efectuate sunt deductibile fiscal iar cheltuiala aferentă provizionului constituit pentru restructurare este nedeductibilă fiscal rezultând o diferență între baza contabilă și cea fiscală.

Ca urmare, se va calcula 16% la suma aferentă provizionului constituit și se va înregistra creanța privind impozitul pe profit amânat.

La utilizarea provizionului pentru restructurare se va face regularizarea privind impozitul pe profit amânat prin cont de cheltuieli privind impozitul pe profit amânat.

Pentru tranzacțiile și alte evenimente recunoscute direct în capitalul propriu, orice efecte fiscale aferente vor fi, de asemenea, recunoscute direct în capitalul propriu.

Având în vedere diferențele care apar între baza contabilă și cea fiscală, la retratare s-a înregistrat datorie privind impozitul pe profit amânat aplicându-se cota de impozitare la soldul rezervelor din reevaluare (diferența dintre valoarea reevaluată și suma rambursată de amortizat aferentă contului inițial al imobilizării).

Datoria privind impozitul pe profit amânat aferentă surplusului total din reevaluare a fost recunoscută într-un cont dedicat în capitaluri.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

(f)Active și datorii financiare

i.Clasificare

Prin trecerea la aplicarea IFRS 9 începând cu 01 ianuarie 2018, rețeaua CREDITCOOP clasifica activele financiare în funcție de categoriile recunoscute de acest standard, respectiv:

- a.Active evaluate la cost amortizat;
- b.Active evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global;
- c.Active evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

În anul 2024, având în vedere faptul că băncile din rețeaua CREDITCOOP dețin numai active financiare în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține aceste active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale precum și faptul că termenele contractuale ale activelor financiare dau naștere la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv pentru plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat, acestea au procedat la clasificarea activelor la cost amortizat.

De asemenea și în ceea ce privește datoriile financiare, în anul 2024, având în vedere faptul că multe dintre cerințele cuprinse în IAS 39 au fost preluate în IFRS 9, băncile din rețeaua CREDITCOOP au clasificat datoriile financiare la cost amortizat.

Evaluarea categoriilor de active financiare conform IFRS 9 - valoare contabilă

Active financiare	Categoria	Sold 31.12.2023	Sold 31.12.2024
Numerar și echivalente numerar	cost amortizat	321,178,422	374,235,609
Plasamente la bănci	cost amortizat	0	235,183
Credite acordate clienților	cost amortizat	1,216,669,232	1,301,824,377
Titluri de datorie	cost amortizat	37,628,292	38,386,316
Alte active financiare	cost amortizat	3,304,664	1,397,362
Total		1,578,780,610	1,716,078,846

ii. Recunoaștere inițială

Rețeaua CREDITCOOP recunoaște inițial creditele și avansurile, depozitele, la data la care sunt create. Toate celelalte active și pasive financiare (inclusiv activele și pasivele destinate la valoarea justă prin profit sau pierdere) sunt recunoscute inițial la data comercializării, dată la care rețeaua CREDITCOOP devine parte la prevederile contractuale ale instrumentului.

Clasificarea și evaluarea ulterioară a activelor financiare

Activele financiare sunt clasificate și evaluate ulterior conform următoarelor categorii:

- a) Active financiare evaluate la cost amortizat;
- b) Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI), castigurile și pierderile cumulate fiind clasificate ca profit sau pierdere la derecunoaștere;
- c) Instrumente de capitaluri proprii desemnate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI), fără reciclarea castigurilor sau pierderilor prin profit sau pierdere la derecunoaștere;
- d) Active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (FVPL).

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

a) Active financiare evaluate la cost amortizat

In aceasta categorie sunt clasificate activele financiare care indeplinesc concomitent criteriile urmatoare:

- Activul este detinut in cadrul unui model de afaceri al carui obiectiv este de a detine active in vederea colectarii de fluxuri de numerar contractuale.
- Termenii contractuali ai activului financiar dau nastere, la anumite date, la fluxuri de numerar care reprezinta exclusiv plati de principal si dobanda aferenta principalului datorat.

Categoria de mai sus este evaluata la cost amortizat utilizand metoda dobanzii efective si este evaluata periodic pentru pierderile de credit asteptate.

b) Active financiare evaluate la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI), castigurile si pierderile cumulate fiind clasificate ca profit sau pierdere la derecunoastere

In aceasta categorie sunt clasificate activele financiare care indeplinesc concomitent criteriile urmatoare:

- Activul este detinut in cadrul unui model de afaceri in care activele sunt administrate in vederea realizarii unui anumit obiectiv atat prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cat si prin vanzarea activelor financiare;
- Termenii contractuali ai activului financiar dau nastere, la anumite date, la fluxuri de numerar care reprezinta exclusiv plati de principal si dobanda aferenta principalului datorat.

La data de raportare, rețeaua CREDITCOOP nu detine nici un activ financiar ca fiind evaluat la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global.

c) Instrumente de capitaluri proprii evaluate la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global, fara reciclarea castigurilor sau pierderilor prin profit sau pierdere la derecunoastere

In aceasta categorie sunt clasificate instrumentele de capitaluri proprii care nu sunt detinute in vederea tranzactionarii si nici nu constituie o contravaloare contingenta recunoscuta de un dobanditor intr-o combinatie de intreprinderi, instrumente pe care rețeaua alege sa le clasifice in alte elemente ale rezultatului global la recunoasterea initiala. Aceasta decizie este irevocabila.

Cu exceptia dividendelor, care sunt recunoscute direct in profit sau pierderi, toate celelalte castiguri si pierderi rezultate din aceste instrumente sunt recunoscute in alte elemente ale rezultatului global si nu se reclassifica in profit sau pierdere.

Pentru aceste instrumente de capitaluri proprii nu exista o evaluare a deprecierei.

La data de raportare, rețeaua CREDITCOOP nu detine nici un activ financiar ca fiind evaluat la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global fara reciclarea castigurilor sau pierderilor prin profit sau pierdere la derecunoastere

d) Active financiare evaluate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere

Activele financiare incluse in aceasta categorie sunt:

- cele achizitionate in principal in scopul vanzarii cu scopul de a obtine profit pe termen scurt (detinute pentru tranzactionare),
- cele care nu indeplinesc criteriile pentru a fi clasificate intr-una din categoriile de mai sus,
- cele pe care rețeaua le-a desemnat, la recunoasterea initiala, la valoarea justa prin profit sau pierdere. Aceasta optiune de clasificare, care este irevocabila, se utilizeaza atunci cand desemnarea

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

elimina o nepotrivire contabilă care altfel ar apărea ca urmare a măsurării activelor și pasivelor financiare pe o bază diferită (ex. costul amortizat) în raport cu un alt activ sau datorie financiară (ex. instrumente derivate care sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere).

La data raportării rețeaua CREDITCOOP nu detine nici un activ financiar evaluat la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

iii. Eliminarea din evidențe a unui activ financiar

În conformitate cu principiile din IFRS 9 „Instrumente financiare” organizațiile cooperatiste de credit pot realiza operațiuni de scoatere din bilanț a unui activ financiar nerecuperabil. Criteriile de încadrare a activelor financiare în active nerecuperabile sunt definite în *Procedura privind operațiunile de reducere directă a activelor financiare sau derecunoașterea valorii activelor financiare nerecuperabile aplicabilă în rețeaua CREDITCOOP*.

I. Creditul este acordat de organizația cooperatistă de credit unei entități nefinanciare pentru care

- *s-a dispus, prin hotărâre judecătorească, intrarea în procedura simplificată de insolvență sau în procedura falimentului,
- *instituția de credit a deschis procedura de faliment,
- *debitorul a solicitat deschiderea procedurii de faliment.

II. Creditul îndeplinește toate criteriile de mai jos:

- *a fost declarată scadența anticipată;
- *a fost declanșată executarea silită;
- *au fost epuizate toate posibilitățile de recuperare a creanțelor băncii. În acest sens, în cadrul procesului de executare silită se va urmări dacă:
 - *după o perioadă de minim 12 luni de la demararea procedurii de executare silită, sumele anualizate aferente încasărilor din ultimele 6 luni nu conduc la reducerea principalului sau a expunerii cu mai mult de 5% (analiza se va efectua lunar), sau;
 - *executorul judecătoresc a eliberat un înscris prin care se confirmă imposibilitatea/încetarea executării silite.

III. În categoria creanțelor nerecuperabile se încadrează pagubele cu plângere penală care îndeplinesc următoarele două condiții:

- a. vechimea de la data constatării fraudei este de cel puțin 5 ani;
- b. sunt constituite ajustări pentru pierderi așteptate în cuantum de 100%;

IV. În categoria creanțelor nerecuperabile se încadrează și comisioanele de administrare cont curent depreciate fără șanse de recuperare pentru care se constituie ajustări pentru pierderi așteptate în cuantum de 100%;

V. Există informații că atât titularul cât și eventualii coplătitori/giranți/fideiusori au decedat (chiar dacă nu s-a declanșat procedura de executare silită).

Operațiunea de scoatere din bilanț se poate realiza prin:

a) Reducerea directă a activului financiar, și înregistrarea respectivelor creanțe în afara bilanțului (write off). Aceste operațiuni se vor realiza pentru activele organizațiilor cooperatiste de credit la care nu mai există așteptări rezonabile de recuperare, iar urmărirea acestora se face în continuare în afara bilanțului;

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

sau

b) Reducerea directă a activului financiar, fără a fi înregistrat în afara bilanțului. În acest caz derecunoașterea poate fi parțială sau totală, în funcție de decizia persoanelor responsabile din cadrul organizației cooperatiste de credit de a renunța în totalitate sau la o parte din drepturile de colectare a fluxurilor de trezorerie.

iv. Compensarea

Rețeaua CREDITCOOP are dreptul legal de a compensa activele și pasivele intercooperatiste.

Venitul și cheltuielile sunt prezentate pe bază netă, doar atunci când este permis de standardele contabile, sau pentru câștigurile și pierderile care rezultă dintr-un grup de tranzacții similare, de genul activității comerciale.

v. Evaluarea costului amortizat

Costul amortizat al unui activ sau pasiv financiar obținut prin retratare, este valoarea la care activul sau pasivul financiar este evaluat în momentul recunoașterii inițiale, minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată, utilizând metoda dobânzii efective.

vi. Evaluarea valorii juste

Stabilirea valorilor juste ale activelor financiare și pasivelor financiare se bazează pe prețurile cotate ale pieței sau cotațiile prețului dealer-ului pentru instrumente financiare comercializate în piețe active. Pentru toate celelalte instrumente financiare, valoarea justă este stabilită prin utilizarea tehnicilor de evaluare. Tehnicile de evaluare includ tehnicile privind valoarea actuală netă, metoda fluxului de numerar redus, compararea cu instrumente similare pentru care există prețuri observabile ale pieței și modele de evaluare.

În cazul în care sunt utilizate tehnici privind fluxul de numerar, fluxurile viitoare, estimate, de numerar se bazează pe cele mai bune estimări ale conducerii și rata de discount este o rată legată de piață la data bilanțului pentru un instrument cu termeni și condiții similare. În cazul în care sunt utilizate modele de evaluare, intrările se bazează pe evaluări legate de piață, de la data bilanțului. Dacă valoarea justă nu poate fi estimată în mod sigur, instrumentele necotate privind dividendele, care nu au un preț de piață cotelat într-o piață activă, sunt evaluate la cost și testate periodic pentru depreciere.

Activele și pasivele care sunt evaluate la valoarea justă sau pentru care valoarea justă este prezentată, sunt clasificate în funcție de datele de intrare utilizate pentru a evalua valoarea lor justă după cum urmează:

- Date de intrare de nivelul 1: prețurile de piață cotate (neajustate) pe piețele active,
- Date de intrare de nivelul 2: date de intrare observabile direct sau indirect,
- Date de intrare de nivelul 3: date de intrare neobservabile utilizate de rețea, în măsura în care datele de intrare observabile relevante nu sunt disponibile.

Cel mai bun indicator al valorii juste a instrumentului financiar la recunoașterea inițială este, în mod normal, prețul tranzacției - adică valoarea justă a sumei date sau primite. Dacă rețeaua consideră că valoarea justă la momentul recunoașterii inițiale diferă față de prețul tranzacției și nu este bazată nici pe prețul de cotație pe o piață activă pentru un activ sau datorie similară, nici pe o tehnică de evaluare ce folosește doar date de pe piețe observabile, atunci instrumentul financiar este recunoscut inițial la valoarea justă ajustată cu diferența dintre valoarea justă recunoscută inițial și prețul de tranzacție. Ulterior, diferența este recunoscută în contul de profit sau pierdere pe durata de viață a instrumentului financiar, dar nu mai târziu de momentul în care evaluarea este susținută în întregime de date observabile de pe piață activă sau de momentul încheierii tranzacției.

vii. Identificarea și evaluarea amortizării

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Activele recunoscute la cost amortizat

Activele sunt recunoscute la cost amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al căror obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale
- și
- termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Evaluarea ulterioară a datoriilor financiare

În scopul evaluării, rețeaua clasifică datoriile financiare în următoarele categorii:

a) Datorii financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere

Această categorie cuprinde datoriile financiare deținute pentru tranzacționare, mai exact datoriile financiare achiziționate în principal cu intenția de vânzare sau rascumpărare în viitorul apropiat în scopul obținerii profitului pe termen scurt.

Se remarcă faptul că în cazul de mai sus, valoarea modificării valorii juste atribuibile propriului risc de credit al rețelei este recunoscută în alte elemente ale rezultatului global, cu excepția cazului în care acest tratament ar crea sau ar amplifica o nepotrivire contabilă în profit sau pierdere. Sumele recunoscute în alte elemente ale rezultatului global nu sunt niciodată reciclate în profit sau pierdere.

La data raportării, rețeaua CREDITCOOP nu a desemnat la recunoașterea inițială nicio datorie financiară ca fiind evaluată la valoarea justă prin profit sau pierdere.

b) Datorii financiare înregistrate la cost amortizat

Datoriile financiare clasificate în această categorie sunt măsurate la cost amortizat folosind metoda dobânzii efective. Toate instrumentele financiare de datorie care nu se califică pentru clasificarea ca datorii financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere sunt clasificate în această categorie.

c) Datorii rezultate din garanții financiare și angajamente de creditare la o rată a dobânzii sub nivelul pieței

Un contract de garanție financiară este un contract care impune emitentului să efectueze plăți specifice pentru a rambursa titularului o pierdere suferită ca urmare a inabilității unui debitor specific de a efectua o plată la scadență conform termenilor agreeți.

Contractele de garanție financiară și angajamentele de creditare la o rată a dobânzii sub nivelul pieței sunt recunoscute inițial la valoarea justă și evaluate ulterior la cea mai mare dintre:

- valoarea provizionului determinată în timpul calculării pierderilor de credit așteptate,
- suma recunoscută inițial, mai puțin amortizarea acumulată.

Derecunoașterea datoriilor financiare

Rețeaua CREDITCOOP derecunoaște o datorie financiară (sau o parte din ea) când obligațiile contractuale ale acesteia sunt achitate, anulate sau au expirat.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

În cazul în care o datorie financiară este schimbată cu o altă cu termeni substanțial diferiți, schimbul este considerat o stingere a datoriei financiare inițiale și recunoașterea uneia noi.

Același lucru se aplică în cazul unei modificări semnificative a termenilor unei datorii financiare existente sau a unei părți a acesteia (atribuibilă sau nu dificultății financiare a unui debitor).

Termenii sunt considerați substanțial diferiți dacă valoarea prezentă actualizată a fluxurilor de numerar în cadrul noilor termeni (incluzând taxele plătite nete de taxele primite), actualizată folosind dobânda efectivă inițială, este cu cel puțin 10% diferită de valoarea prezentă a fluxurilor de numerar rămase din datoria financiară inițială.

În cazul derecunoașterii, diferența dintre valoarea contabilă a datoriei financiare (sau parte a datoriei financiare) stinse sau transferate către o terță parte și plata făcută, incluzând activele nemonetare transferate sau datoriile asumate, este recunoscută în profit sau pierdere.

Compensarea activelor financiare și datoriilor financiare

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat în situația poziției financiare, atunci și numai atunci când există în același timp un drept legal de a compensa sumele recunoscute și intenția decontării lor pe o bază netă, sau dacă se intenționează realizarea activului și stingerea datoriei în mod simultan.

(g) Numerar și echivalente de numerar

Casa și disponibilitățile la băncile centrale includ numerarul efectiv și conturile curente la Banca Națională a României. Pentru întocmirea situației fluxurilor de numerar, numerarul și elementele asimilate numerarului includ solduri care au scadența inițială mai mică sau egală cu 90 de zile cuprinzând: numerarul și soldurile conturilor curente la Banca Națională a României, numerar la alte bănci precum și depozite la bănci și efecte publice și valori asimilate.

(h) Active și pasive comerciale

Activele și pasivele comerciale sunt acele active și pasive pe care Rețeaua CREDITCOOP le achiziționează sau le deține în primul rând în scopul vânzării sau reînchizițiunii în termenul apropiat, sau le deține ca parte a portofoliului care este administrat împreună cu profitul pe termen scurt sau asumarea poziției.

Activele și pasivele comerciale sunt recunoscute inițial și evaluate ulterior la valoarea reală din situația poziției financiare cu costurile de tranzacție luate în mod direct pentru profit sau pierdere. Toate modificările efectuate asupra valorii reale sunt recunoscute ca parte a venitului comercial net în situația rezultatului global. Activele și pasivele comerciale nu sunt reclasificate ca urmare a recunoașterii lor inițiale.

(i) Derivative deținute în scopul administrării riscului

Derivativele deținute în scopul administrării riscului includ toate activele și pasivele derivative, care nu sunt clasificate drept active sau pasive comerciale.

Derivativele deținute în scopul administrării riscului sunt recunoscute inițial la valoarea justă. După recunoașterea lor inițială, derivativele sunt evaluate ulterior la valorile lor juste fără nici o reducere pentru costuri de tranzacții, care urmează a fi suportate pentru vânzare sau dispunere. Modificările în valoarea justă a respectivelor instrumente sunt recunoscute imediat în profit sau pierdere, drept componentă a câștigului la cursul valutar net.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Derivativele pot fi incluse în alt acord contractual („contract de bază”). Conturile Băncii pentru derivative au fost incluse separat de contractul de baza, atunci când contractul de baza nu este efectuat de sine stătător la valoarea justă prin profit sau pierdere, și caracteristicile derivativului inclus nu se referă clar și îndeaproape la contractul de baza.

În rețeaua CREDITCOOP nu se derulează astfel de operațiuni.

(j) Credite și avansuri

Creditele și avansurile sunt active financiare ne-derivate cu plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate într-o piață activă și pe care Reteaua CREDITCOOP nu intenționează să le vândă imediat sau în termen apropiat. Creditele și avansurile sunt evaluate inițial la valoarea justă plus costurile directe, incrementale ale tranzacției, și evaluate ulterior la costul lor amortizat utilizând metoda dobanzii efective.

(k) Investițiile imobiliare

În conformitate cu IAS 40 investițiile imobiliare tratează acele bunuri (terenuri și clădiri) detinute ca investiție și nu pentru a fi utilizate în scopul derulării activității entității.

Investițiile imobiliare sunt proprietăți: terenuri, clădiri sau părți din clădiri deținute de către proprietar cu scopul de a obține câștiguri ca urmare a închirerii .

În rețeaua CREDITCOOP, investițiile imobiliare respectiv construcțiile închiriate sunt evaluate la cost.

Investițiile imobiliare sunt derecunoscute fie când sunt cedate, fie când investiția imobiliară respectivă este definitiv retrasă din folosință și nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din cedarea ei.

Câștigurile sau pierderile apărute din cedarea sau casarea investițiilor imobiliare sunt recunoscute în situația rezultatului global în anul casării sau cedării.

Transferurile către investiții imobiliare vor fi făcute atunci, și numai atunci, când există o modificare a utilizării, evidențiată de încetarea utilizării de către proprietar, începerea unui leasing operațional cu o altă parte sau încheierea procesului de construire sau dezvoltare.

Transferurile de la investițiile imobiliare se fac atunci, și numai atunci, când există o modificare a utilizării, evidențiată de începerea utilizării de către proprietar sau începerea procesului de dezvoltare în perspectiva vânzării.

Transferurile între investiții imobiliare și imobilizări corporale nu modifică valoarea contabilă netă a proprietății transferate și nu modifică costul proprietății pentru scopuri de evaluare sau prezentare a informațiilor.

Surplusul din reevaluare existent la data transferului este înregistrat în rezultatul reportat pe măsură ce activul este folosit .

Valoarea surplusului din reevaluare transferat este diferența dintre amortizarea calculată pe baza valorii contabile reevaluate înaintea transferului și valoarea amortizării calculate pe baza costului inițial al activului.

Transferurile din surplusurile din reevaluare în rezultatul reportat nu se efectuează prin contul de profit și pierdere.

(l) Imobilizări corporale

i) Recunoaștere

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Clasificarea ca *imobilizare corporală*

Conform IAS 16 paragraful 6, imobilizările corporale sunt elemente corporale care:

* sunt deținute în vederea utilizării pentru producerea sau prestarea de bunuri sau servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru a fi folosite în scopuri administrative;

* și se preconizează a fi utilizate pe parcursul mai multor perioade.

Prin urmare, toate elementele achiziționate care îndeplinesc cele două criterii de mai sus vor fi clasificate ca și imobilizări corporale.

Aplicând principiul materialității conform IFRS și având în vedere articolul 28, punctul 21 din Normele de aplicare a Codului Fiscal unde se menționează că în cazul unei imobilizări corporale care la data intrării în patrimoniu are o valoare fiscală mai mică decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului, se poate opta pentru deducerea cheltuielilor aferente imobilizării sau pentru recuperarea acestor cheltuieli prin deduceri de amortizare, bancile cooperatiste din cadrul rețelei CREDITCOOP au următoarele înregistrări în contabilitate:

-în cazul în care este achiziționat un singur element care îndeplinește cele două criterii de mai sus dar care are o valoare mai mică sau egală cu 1.800 lei să fie recunoscut ca și cheltuială a perioadei, în contul de profit sau pierdere și nu ca imobilizare corporală;

-în cazul în care este achiziționat un singur element, de exemplu, un calculator, o microcentrala sau orice fel de echipament a cărei valoare de achiziție este mai mare de 1800 lei și mai mică decât 2500 lei se va înregistra ca mijloc fix și se va amortiza pe durata normată de viață (pentru calculator perioada de amortizare se va desfășura pe 3 ani , pentru microcentrale perioada de amortizare se va desfășura pe 8 ani etc);

-în cazul în care sunt achiziționate mai multe elemente de același fel, de la unul sau mai mulți furnizori în aceeași lună a căror valoare individuală este mai mică decât pragul de 2.500 lei dar a căror valoare cumulată depășește 2.500 lei, atunci acestea vor fi recunoscute ca și imobilizări corporale și vor fi amortizate pe durata utilă de viața pe care sunt amortizate alte elemente de același fel .

Recunoașterea inițială

Costul include cheltuieli care sunt atribuite în mod direct achiziției activului.

În costul unei imobilizări corporale este inclus prețul de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele de cumpărare nerambursabile (cum ar fi taxa pe valoarea adăugată), după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor.

Costul activelor construite în regie proprie sau pe baza unui contract de antrepriză generală include costul materialelor și muncii directe, orice alte costuri atribuibile în mod direct aducerii activului la starea de funcționare pentru utilizarea sa intenționată, și costurile de dezmembrare și îndepărtare a elementelor și de restaurare a locului în care sunt amplasate.

În costul activelor (clădiri, etc) construite pe baza unui contract de antrepriză generală se cuprind toate costurile aferente achizițiilor efectuate cu construirea activului inclusiv TVA, în condițiile în care aceasta poate fi inclusă în categoria taxelor de cumpărare nerambursabile precum și costurile de dezmembrare și îndepărtare a elementelor și de restaurare a locului în care urmează a fi amplasate.

Atunci când părți dintr-un element de imobilizări corporale au durate diferite de viață, ele sunt contabilizate ca elemente separate (componente majore) de imobilizări corporale.

Evaluare

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Banca evaluează imobilizările corporale după cum urmează:

-aplicand **modelul reevaluării** - în cazul imobilizărilor din categoria Clădiri, terenuri, construcții

-aplicând **modelul costului** – în cazul tuturor celorlalte imobilizări corporale

Modelul costului

Elementele de imobilizări corporale încadrate în aceasta categorie sunt evaluate conform IAS16 la cost minus amortizarea acumulată și deprecierea acumulată.

Costuri ulterioare

Costul de înlocuire al părții dintr-un element de imobilizări corporale este recunoscut în realizarea sumei elementului, dacă este probabil ca beneficiile economice viitoare să fie incluse în partea aferentă Bancii și costul acestora poate fi evaluat în mod cert. Costurile curente de întreținere a imobilizărilor corporale sunt recunoscute în profit sau pierdere pe măsură ce sunt realizate.

Modelul reevaluării

Evaluarea după recunoaștere a imobilizărilor corporale încadrate în această categorie se face folosind modelul reevaluării în conformitate cu prevederile IAS 16 „Imobilizări corporale”.

Bancile cooperatiste din rețeaua CREDITCOOP fac reevaluarea clădirilor și terenurilor o dată la 3 ani. Prima oară reevaluarea s-a efectuat în anul 2005 și în continuare în anii 2008, 2011, 2014, 2017, 2020 și 2023.

Amortizare

Amortizarea este recunoscută în profit sau pierdere, prin metoda linară pe duratele utile de viață estimate ale fiecărei părți dintr-un element de imobilizări corporale. Bunurile închiriate sunt amortizate pe cea mai scurtă perioadă dintre perioada de închiriere și durata utilă de viață. Terenurile nu sunt depreciate.

Duratele utile de viață estimate pentru anul curent sunt:

Clădiri	50 ani
Modernizari ale bunurilor detinute	10 ani
Mobilă și echipament	15 ani
Calculatoare și periferice	3 ani
Firma luminoasă	3 ani
Masina bandat	4 ani
Masina de numarat bancnote	3 ani
Sisteme antiefracție	10 ani
Casa de bani metalice și seifuri	20 ani
Autovehicule	5 ani

Evaluarea după recunoaștere a imobilizărilor corporale se face folosind modelul reevaluării în conformitate cu prevederile IAS 16 „Imobilizări corporale”.

Imobilizările corporale sunt evaluate la valoarea justă la data reevaluării după cum urmează:

- dacă un element de natura imobilizărilor corporale este reevaluat, atunci trebuie reevaluată întreaga clasă de imobilizări corporale căreia îi aparține activul în cauză;

- activele trebuie reevaluate cu regularitate astfel încât valoarea contabilă să nu difere în mod semnificativ de valoarea justă.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Clasa de terenuri și construcții reprezintă o grupare de active de aceeași natură și cu utilizări similare pentru o bancă cooperatistă.

- valoarea justă este suma la care poate fi tranzacționat un activ sau decontată o datorie, de bună voie între părți aflate în cunoștință de cauză în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv.

În cazul clădirilor și terenurilor, valoarea justă este de obicei valoarea lor de piață. Această valoare este determinată pe baza unor evaluări efectuate de regulă, de evaluatori autorizați.

- pentru clădiri, care sunt reevaluate la valoarea lor de piață, se folosește reevaluarea la valoare netă, adică amortizarea este eliminată din valoarea contabilă brută a activului iar valoarea netă este recalculată la valoarea reevaluată a activului.

Referitor la profiturile și pierderile din reevaluare, ajustările făcute la valoarea contabilă sunt tratate după cum urmează:

- creșterile sunt creditate direct în capitalurile proprii, la surplusul din reevaluare. O reluare a unei pierderi anterioare pentru același activ este preluată în situația rezultatului global. Astfel, în cazul în care valoarea contabilă a unui activ este majorată ca urmare a unei reevaluări, această majorare trebuie înregistrată direct în creditul contului de capitaluri proprii „Rezerve din reevalure”. Cu toate acestea, majorarea constatată din reevaluare trebuie recunoscută cu venit în măsura în care aceasta compensează o descreștere din reevaluarea aceluiași activ recunoscută anterior ca o cheltuială.

- scăderile trebuie recunoscute (debitate) în situația rezultatului global. O reluare a unui profit înregistrat anterior în capitalurile proprii poate fi debitată în capitalurile proprii.

Astfel în cazul în care valoarea contabilă a unui activ este diminuată ca rezultat al unei reevaluări, această diminuare trebuie recunoscută ca o cheltuială. Cu toate acestea, o diminuare rezultată din reevaluare trebuie scăzută direct din surplusul din reevaluare corespunzător aceluiași activ, în măsura în care diminuarea nu depășește valoarea înregistrată anterior ca surplus din reevaluare.

Surplusul din reevaluare este transferat în rezultatul reportat pe măsură ce activul este folosit. Valoarea surplusului din reevaluare transferat este diferența dintre amortizarea calculată pe baza valorii contabile reevaluate și valoarea amortizării calculate pe baza costului inițial al activului.

Transferurile din surplusurile din reevaluare în rezultatul reportat nu se efectuează prin situația rezultatului global.

Când activul este derecunoscut surplusul din reevaluare inclus în capitalurile proprii este transferat în totalitate în rezultatul reportat.

(m) Imobilizări necorporale

Reteaua CREDITCOOP utilizează software-ul dezvoltat intern de către Banca Centrală Cooperatistă. Licențele achiziționate de către bancă sunt amortizate pe durata specificată în contract.

În situația în care, în contractul de achiziție sau factura de cumpărare nu se specifică durata utilă de viață, licențele se vor amortiza liniar pe durata stabilită de Comisia Tehnică Internă.

(n) Deprecierea activelor non-financiare

Valorile contabile ale activelor non-financiare ale rețelei CREDITCOOP, altele decât activele privind impozitul amânat, sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă există vreun indiciu de depreciere. Dacă orice astfel de indice există, atunci valoarea recuperabilă a activului este estimată.

O pierdere din depreciere este recunoscută în cazul în care valoarea contabilă a unui activ depășește valoarea recuperabilă.

Pierderile din depreciere recunoscute în perioadele anterioare sunt evaluate la fiecare dată de raportare pentru orice indiciu care arată că pierderea a scăzut sau nu mai există. O pierdere din depreciere este

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

reversată dacă a existat o modificare în estimările folosite pentru a determina suma recuperabilă. O pierdere din depreciere este reversată doar în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost determinată, netul amortizării, sau amortizarea, în cazul în care nici o pierdere din depreciere nu a fost recunoscută. La 31 decembrie 2024 nu s-a constatat deprecierea activelor non-financiare.

(o) Depozite, titluri de creanțe emise și creditele subordonate

Depozitele, titlurile de creanțe emise și pasivele subordonate sunt sursele rețelei CREDITCOOP finanțare a datoriei.

Reteaua CREDITCOOP clasifică instrumentele de capital drept instrumente financiare sau instrumente de capital propriu în conformitate cu termenii contractuali ai instrumentului.

Depozitele clienților sunt recunoscute la cost.

În rețeaua CREDITCOOP nu se derulează operațiuni aferente titlurilor de creanțe emise și pasive subordonate.

(p) Provizioane și ajustări pentru pierderi așteptate

Prin adoptarea IFRS 9 s-a schimbat fundamental metoda de evaluare a deprecierii activelor financiare, prin înlocuirea abordării IAS 39 bazate pe ajustări pentru pierderile deja constatate ca fiind produse, prin ajustări pentru pierderi viitoare așteptate.

Conform principiilor IFRS 9, ajustările pentru pierderile preconizate sunt clasificate astfel:

- pierderi așteptate pe întreaga durată de viață a activului, dacă nivelul de risc al acestuia a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială;

- pierderi așteptate pe următoarele 12 luni, dacă riscul de credit nu a crescut semnificativ.

Ajustări pentru pierderile așteptate calculate conform IFRS9

	Ajustări pierderi așteptate IFRS9	Ajustări pierderi așteptate IFRS9
Active financiare	Sold 31.12.2023	Sold 31.12.2024
Numerar și echivalente numerar	(116)	(119)
Plasamente la bănci	0	0
Credite acordate clienților	(17,694,832)	(17,986,191)
Titluri de datorie	(5,081)	(781)
Alte active financiare	(1,095,531)	(1,178,381)
Total	(18,795,559)	(19,165,472)

Băncile din rețeaua CREDITCOOP înregistrează provizioane pentru următoarele situații:

- a. angajamente de creditare, garanții financiare și alte angajamente date;
- b. litigii;
- c. risc operațional;
- d. alte provizioane (concedii salariați)

Ajustarea pentru pierderi din credite și expuneri din afara bilanțului este bazată pe pierderile din credit așteptate aferente probabilității de neplata în următoarele douăsprezece luni, cu excepția cazului în care a

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit de la data recunoașterii inițiale, caz în care sunt recunoscute pierderile așteptate pe durata de viață a instrumentului.

a) Definiția deprecierei

Organizațiile cooperatiste de credit au adoptat ca definiție a deprecierei expunerile neperformante (NPE), așa cum este ea definită în Regulamentul (UE) 630/2019 din 17 aprilie 2019 care modifică Regulamentul 575/2013 al Comisiei cu modificările ulterioare, armonizând astfel definiția utilizată în scopuri contabile cu cea utilizată în scopuri de reglementare.

b) Clasificarea expunerilor pe stadii, pe baza riscului de credit

În scopul calculării pierderilor așteptate, expunerile sunt clasificate pe stadii, după cum urmează:

- Stadiul 1: include expuneri performante care nu au o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială. Stadiul 1 include de asemenea expuneri pentru care riscul de credit s-a îmbunătățit și a fost reclasificat din stadiile 2 sau 3. În acest stadiu, pierderile așteptate sunt recunoscute pe baza probabilității de neplata în următoarele douăsprezece luni.

- Stadiul 2: include expuneri performante pentru care a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială. Stadiul 2 include de asemenea expuneri pentru care riscul de credit s-a îmbunătățit și a fost reclasificat din stadiul 3. În acest stadiu, sunt recunoscute pierderile așteptate pe durata de viață a creditului.

- Stadiul 3: include expuneri neperformante/depreciate. În acest stadiu, sunt recunoscute pierderile așteptate pe durata de viață a creditului.

Detalii despre pierderile din deprecierea activelor financiare sunt prezenta mai jos, în nota de management al riscului

(q) Garanții financiare

Activele privind garanțiile financiare sunt contracte prin care o bancă cooperatistă din cadrul rețelei CREDITCOOP se angajează să efectueze anumite plăți pentru a rambursa titularului o pierdere suportată, deoarece un anumit debitor nu efectuează plata la scadență, în conformitate cu termenii unui instrument de debitare.

Pasivele privind garanțiile financiare sunt recunoscute inițial la valoarea lor justă, și valoarea justă inițială este amortizată pe durata de viață a garanției financiare în funcție de valoarea activului garantat și a procentului de garantare.

Litigiile și închiderea unor puncte de lucru ale rețelei CREDITCOOP

În conformitate cu IAS 37 “Provizioane datorii și active contingente” dacă rețeaua este pârâtă într-un proces, aceasta este obligată să calculeze probabilitatea de pierdere și să înregistreze “Provizioane pentru litigii”. Această sumă este actualizată ori de câte ori este nevoie. La finalizarea procesului, dacă rețeaua este obligată să plătească despăgubiri, atunci este utilizat provizionul iar suma înregistrată ca o cheltuială cu “Despăgubiri amenzi penalități”.

Dacă Consiliul de Administrație hotărăște închiderea unui punct de lucru din considerente de eficiență, banca cooperatistă afiliată rețelei CREDITCOOP este obligată să înregistreze provizion cu suma aferentă plăților estimate a fi făcute de bancă cu această ocazie (despăgubiri la contractele de închiriere, transport active fixe etc.).

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Provizioane si datorii contingente

Provizioanele sunt recunoscute in situatiile financiare atunci cand, ca urmare a unui eveniment trecut, Banca are o obligatie legala sau implicita care poate fi estimata in mod credibil, si este probabil ca in viitor sa fie necesara consumarea unor resurse economice care sa stinga aceasta obligatie.

Pentru determinarea provizionului, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rata de actualizare inainte de impozitare care reflecta conditiile curente de piata si riscurile specific datoriei respective. Un provizion pentru restructurare este recunoscut atunci cand Banca a aprobat un plan oficial si detaliat de restructurare, iar restructurarea fie a inceput, fie a fost anuntata in mod public. Nu se constituie provizioane pentru pierderi viitoare din exploatare.

Rețeaua nu recunoaste in situatiile sale financiare datorii contingente referitoare la:

- posibile obligatii rezultate din evenimente trecute a caror existenta va fi confirmata numai prin aparitia sau neaparitia unuia sau mai multor evenimente viitoare care nu se afla in totalitate sub controlul Bancii, sau
- obligatii prezente rezultate din evenimente trecute pentru care este improbabil sa fie necesara o iesire de resurse, sau suma datoriei nu poate fi evaluata in mod credibil.

Rețeaua prezinta informatii referitoare la datorii contingente, luand in considerare pragul de semnificatie a acestora.

(r) Beneficiile angajaților

a. Beneficiile pe termen scurt

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt evaluate pe o bază neactualizată și sunt considerate cheltuieli ale perioadei în care serviciul a fost furnizat.

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salarii, bonusuri și contribuții la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt recunoscute drept cheltuieli atunci când sunt prestate serviciile. Un provizion este recunoscut pentru valoarea care se așteaptă să fie plătită ca bonus în numerar în cazul în care banca are o obligație legală sau implicită de a plăti această sumă, ca rezultat al unui serviciu furnizat în trecut de către angajat și obligația poate fi estimată în mod obiectiv.

Concediile de odihna neefectuate, respectiv costul absentelor compensate acumulate, sunt inregistrate in cursul exerciului financiar ca provizioane pentru beneficii ale angajatilor sub forma absentelor compensate pe termen scurt.

In momentul recunoasterii acestora ca datorii fata de angajati, valoarea provizioanelor va fi reluata prin conturile de venituri corespunzatoare.

b. Planurile de contribuții definite

Obligațiile pentru contribuțiile la planurile de pensii cu contribuții definite sunt recunoscute ca o cheltuială în profit sau pierdere atunci când sunt scadente.

Reteaua CREDITCOOP face plăți la bugetul statului român, în numele angajaților săi pentru contributii de asigurari sociale obligatorii.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Toți angajații rețelei CREDITCOOP sunt obligați prin lege să facă contribuții definite (incluse în contribuțiile la asigurările sociale) la planul de pensii al statului român (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante la planul de pensii al statului român sunt recunoscute ca o cheltuială în contul de profit și pierdere. Reteaua CREDITCOOP nu mai are nici o altă obligație suplimentară.

Reteaua CREDITCOOP nu operează nici un plan de pensii independent și, în consecință, nu are nici o obligație în ceea ce privește pensiile.

c. Planurile de beneficii definite

Reteaua CREDITCOOP nu operează nici un plan de beneficii definit, și nu are așadar obligații privind contribuțiile la vreun astfel de plan.

d. Alte beneficii ale angajaților pe termen lung

Obligația netă a rețelei CREDITCOOP în ceea ce privește beneficiile angajaților pe termen lung, altele decât planurile de pensii, este valoarea beneficiilor viitoare pe care angajații le-au câștigat în schimbul serviciului lor în perioada curentă și în perioadele anterioare. Pe baza contractului colectiv de muncă, Reteaua CREDITCOOP nu are obligația contractuală de a plăti un beneficiu pe termen lung calculat ținând seama de un serviciu trecut.

(s) Raportarea pe segmente

Reteaua CREDITCOOP a efectuat tranzacții bancare în 2023 numai pe piața românească. Conducerea consideră că riscurile inerente și beneficiile specifice activității bancare nu sunt semnificativ diferite între categoriile de clienți precum și între diferitele regiuni geografice și, prin urmare nu consideră ca fiind necesară identificarea unor segmente separate de raportare.

Parti afiliate

Conform Standardului Internațional de Contabilitate 24, prin parte afiliată se înțelege o persoană sau o entitate care este afiliată entității care întocmește situațiile financiare.

Persoanele afiliate rețelei CREDITCOOP sunt monitorizate și raportate în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 575/2013 și cu prevederile Regulamentului nr. 5/20.12.2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit aplicabile de la data de 01 ianuarie 2014.

Părțile afiliate rețelei CREDITCOOP cuprind membrii organului de conducere al băncii, precum și persoanele care dețin funcții-cheie, împreună cu:

- entitățile în care aceștia au / prezintă interese directe sau indirecte; și
- membrii apropiați ai familiei acestora, care se așteaptă să influențeze sau să fie influențați de aceștia în raport cu instituția de credit; aceștia pot include: partenerul de viață și copiii persoanei; copiii partenerului de viață al persoanei; dependenți ai persoanei sau ai partenerului de viață al acestuia.

Organ de conducere este organul sau organele de administrare și de conducere ale unei instituții de credit stabilite potrivit actelor constitutive, în conformitate, cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, care sunt împuternicite să stabilească strategia, obiectivele și orientarea generală a instituției de credit și care supraveghează și monitorizează procesul decizional de conducere și care include persoanele care conduc în mod efectiv activitatea instituției de credit.

La nivelul rețelei CREDITCOOP organul de conducere este reprezentat de consiliul de administrație, iar persoanele care dețin funcții cheie sunt membri ai personalului ale căror funcții le conferă o influență semnificativă asupra orietării instituției de credit, însa care nu sunt membri ai organului de conducere.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

La nivelul rețelei CREDITCOOP, în categoria persoanelor cu funcții-cheie sunt incluși: directori generali adjuncți care nu sunt membri ai Consiliului de administrație, auditorul intern, ofițerul de conformitate, administratorul de risc, contabilul șef, șeful compartimentului creditare .

Tranzacțiile cu părțile afiliate Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP includ expunerile din credite înregistrate în bilanț și cele din afara bilanțului precum și relații comerciale cu banca, cum ar fi contractele de servicii, achizițiile și vânzările de active, contracte de construcții, acorduri de leasing și operațiuni de scoatere în afara bilanțului.

(t) Standarde, interpretări și modificări ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară

A. Standarde care au fost adoptate de Uniunea Europeană:

I. Standarde de contabilitate IFRS noi și amendamente la standardele existente care au fost aprobate de Uniunea Europeană

IFRS 16 Contracte de leasing: Datoria care decurge din contractul de leasing în cadrul unei vânzări și leaseback (amendamente)

În special, vânzătorul-locatar stabilește "plățile de leasing" sau "plățile de leasing revizuite" în așa fel încât vânzătorul-locatar să nu recunoască nicio sumă din câștigul sau pierderea aferentă dreptului de utilizare pe care îl păstrează. Aplicarea acestor cerințe nu împiedică vânzătorul-locatar să recunoască, în profit sau pierdere, orice câștig sau pierdere legată de rezilierea parțială sau totală a unui contract de leasing. Modificările se aplică retroactiv tranzacțiilor de vânzare și leaseback încheiate după data aplicării inițiale, care este începutul perioadei anuale de raportare în care o entitate a aplicat pentru prima dată IFRS 16. Modificările nu au avut impact asupra situațiilor financiare ale rețelei.

IAS 7 Situația fluxurilor de numerar și IFRS 7 Prezentarea instrumentelor financiare – Acorduri de finanțare a furnizorilor (amendamente)

Modificările intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2024. Modificările completează cerințele deja prevăzute în IFRS și impun unei entități să prezinte termenii și condițiile acordurilor de finanțare a furnizorilor. În plus, entitățile au obligația de a prezenta, la începutul și la sfârșitul perioadei de raportare, valorile contabile ale datoriilor financiare aferente aranjamentelor de finanțare a furnizorilor și liniile unde sunt prezentate aceste datorii, precum și valorile contabile ale datoriilor financiare pentru care finanțatorii au decontat deja datoriile comerciale corespunzătoare. Entitățile ar trebui, de asemenea, să prezinte tipul și efectul modificărilor nemonetare ale valorilor contabile ale datoriilor financiare ale acordurilor de finanțare a furnizorilor, care împiedică comparabilitatea valorilor contabile ale datoriilor financiare. În plus, modificările impun unei entități să prezinte, la începutul și la sfârșitul perioadei de raportare, intervalul termenelor de plată pentru datoriile financiare datorate furnizorilor de finanțare și pentru datoriile comerciale comparabile care nu fac parte din aceste acorduri. Modificările au avut următorul impact asupra situațiilor financiare ale rețelei.

B. Standarde aplicabile în Uniunea Europeană

a) IFRS 16 „ Contracte de leasing”

Acest standard se aplică începând cu data de 01.01.2019.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Standardul Internațional de Raportare Financiară 16 Contracte de leasing se aplică pentru toate contractele de leasing, cu excepția:

- a. Contractelor de leasing pe termen scurt (mai mic de un an);
- b. Contractelor de leasing pentru care activul suport are o valoare mică (sub 5.000 USD).

La data începerii derulării unui contract de leasing, rețeaua CREDITCOOP recunoaște un activ aferent dreptului de utilizare și o datorie care decurge din contractul de leasing.

Datoria care decurge din contractul de leasing este evaluată la valoarea actualizată a plăților de leasing ce sunt datorate de la data începerii până la data finalizării contractului de leasing.

Plățile de leasing se actualizează utilizând rata marginală de împrumut.

Rata marginală de împrumut reprezintă rata dobânzii pe care ar trebui să o plătească banca pentru a împrumuta fondurile pe termen lung necesare pentru a obține activele aferente dreptului de utilizare ce fac obiectul contractelor de leasing.

Activele reprezentând drepturi de utilizare se evaluează la cost, aplicând dispozițiile privind amortizarea din IAS 16 Imobilizări corporale.

După data începerii derulării unui contract de leasing, în situația modificării condițiilor din contractul de leasing, banca, în calitate de locatar, reevaluează datoria care decurge din contractul de leasing pentru a reflecta modificarea plăților / condițiilor de leasing.

Reteaua CREDITCOOP recunoaște valoarea reevaluării datoriei care decurge din contractul de leasing ca o ajustare a activului aferent dreptului de utilizare.

Pentru contractele de leasing care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere prevăzute de IFRS 16, rețeaua CREDITCOOP va recunoaște plățile de leasing (chirie) asociate acestor contracte ca pe o cheltuială, pe toată durata contractului de leasing.

Cheltuielile cu chiriile înregistrate în avans sunt recunoscute în contul profit sau pierdere, pe baza liniară, pe durata închirierii.

Facilitățile primite privind închirierea sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielilor totale pentru închiriere, pe perioada închirierii.

b) IFRS 9 Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: perioade anuale ce încep cu data de 1 ianuarie 2018)

Acest standard înlocuiește prevederile din IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” privind clasificarea și evaluarea activelor financiare.

Activele financiare se clasifică utilizându-se una din cele două metode de evaluare: la cost amortizat și la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sau prin alte elemente ale rezultatului global.

Începând cu aplicarea în 2018 a IFRS 9, activele financiare ale organizațiilor cooperatiste de credit, se încadrează în categoria de măsurare ”cost amortizat”, întrucât organizațiile cooperatiste de credit nu efectuează o activitate de cumpărare și de vânzare a activelor în mod regulat pentru a reechilibra portofoliul de active și pentru a satisface nevoile de flux de numerar și nici nu efectuează activități de securitizare în portofoliu, strategia de investiții concentrându-se pe realizarea câștigurilor din dobânzi contractuale și nu pe realizarea câștigurilor din diferențele de valoare justă. Astfel, sunt îndeplinite condițiile:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

-modelul de afaceri este cel potrivit căruia activele sunt deținute pentru colectarea fluxurilor de numerar.

-fluxurile de numerar sunt reprezentate exclusiv de plăți aferente principalului și dobânzii care stau la baza încadrării activelor bancii la "cost amortizat".

Prin valoarea la "cost amortizat" se înțelege valoarea la care activul financiar este evaluat la recunoașterea inițială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată utilizând metoda dobânzii efective pentru orice diferență între valoarea inițială și valoarea de maturitate iar activele financiare se ajustează cu orice alocație de pierdere.

C. Amendamente ale Standardelor adoptate de UE ce vor intra în vigoare după data de raportare

IFRS 9 Instrumente Financiare și IFRS 7 Instrumente Financiare: Informații de furnizat - Clasificarea și măsurarea instrumentelor financiare (amendamente).

Amendamentele sunt aplicabile pentru perioadele de raportare anuală care încep la sau după 1 ianuarie 2026. Este permisă adoptarea anticipată a amendamentelor referitoare la clasificarea activelor financiare și la cerințele de prezentare aferente, cu posibilitatea de a adopta celelalte modificări la o dată ulterioară.

Amendamentele clarifică faptul că o datorie financiară este derecunoscută la „data decontării”, atunci când obligația este achitată, anulată, expiră sau întrunește alte criterii pentru derecunoaștere. Ele introduc și o opțiune de politică contabilă pentru derecunoașterea datoriilor financiare decontate prin sisteme electronice de plată înainte de data decontării, dacă sunt îndeplinite anumite condiții. În plus, modificările clarifică modul de evaluare a caracteristicilor fluxurilor de numerar contractuale ale activelor financiare cu caracteristici contingente de mediu, sociale și de guvernanță (ESG) și cu alte caracteristici contingente similare. În cele din urmă, modificările clarifică tratamentul creanțelor fără regres și al instrumentelor legate contractual și impun cerințe suplimentare de prezentare în conformitate cu IFRS 7 pentru active și pasive financiare cu referințe la evenimente contingente (inclusiv cele legate de ESG), precum și pentru instrumentele de capitaluri proprii evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global. Modificările nu au fost încă aprobate de UE. În următoarele perioade de raportare, conducerea va analiza cerințele acestui standard nou emis și va evalua impactul acestuia.

IFRS 9 Instrumente Financiare și IFRS 7 Instrumente Financiare: Informații de prezentat - Contracte referitoare la electricitatea dependentă de factori naturali (amendamente).

Amendamentele sunt aplicabile pentru perioadele de raportare anuală care încep la sau după 1 ianuarie 2026, cu posibilitatea adoptării anticipate. Acestea clarifică modul de aplicare a cerințelor privind utilizarea proprie („own-use”), permit aplicarea contabilității de acoperire în cazul contractelor incluse în sfera acestora și introduc noi cerințe de prezentare, astfel încât investitorii să poată înțelege impactul acestor contracte asupra performanței financiare și fluxurilor de numerar ale unei companii. Clarificările privind cerințele „own-use” trebuie aplicate retrospectiv, însă ghidul care permite contabilitatea de acoperire trebuie aplicat prospectiv pentru noile relații de acoperire desemnate după data aplicării inițiale. Amendamentele nu au fost încă aprobate de UE. În următoarele perioade de raportare, conducerea va analiza cerințele acestui standard nou emis și va evalua impactul acestuia.

IFRS 18 Prezentarea informațiilor în situațiile financiare.

IFRS 18 introduce noi cerințe privind prezentarea informațiilor în contul de profit sau pierdere. Aceasta impune unei entități să clasifice toate veniturile și cheltuielile din contul de profit sau pierdere într-una din cele cinci categorii: operational, investitional, financiar, impozit pe profit și operațiuni întrerupte. Aceste categorii sunt completate de cerințele de a prezenta subtotalurile și totalurile pentru "profitul sau pierderea din operațiuni de exploatare", "profitul sau pierderea înainte de finanțare și impozit pe profit" și "profit sau pierdere". Standardul impune, de asemenea, prezentarea de indicatori ai performanței definiți de

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

management și include noi cerințe privind agregarea și dezagregarea informațiilor financiare pe baza "rolurilor" identificate ale situațiilor financiare primare și ale notelor. În plus, există modificări subsecvente ale altor standarde contabile. IFRS 18 intră în vigoare pentru perioadele de raportare care încep la 1 ianuarie 2027 sau ulterior acestei date, fiind permisă aplicarea anterioară, Aplicarea retroactivă este necesară atât în situațiile financiare anuale, cât și în cele interimare. Standardul nu a fost aprobat de UE. În următoarele perioade de raportare, conducerea va analiza cerințele acestui standard nou emis și va evalua impactul acestuia.

IFRS 19 Filiale fără răspundere publică: Informații de prezentat

IFRS 19 permite filialelor fără responsabilitate publică să **aplice cerințe de prezentare reduse**, cu condiția ca societatea-mamă (fie ultimă, fie intermediară) să întocmească situații financiare consolidate disponibile publicului, în conformitate cu standardele IFRS. Aceste filiale trebuie să respecte cerințele de recunoaștere, evaluare și prezentare prevăzute în celelalte standarde IFRS. Cu excepția cazurilor specificate altfel, entitățile eligibile care aleg să aplice IFRS 19 nu vor trebui să aplice cerințele de prezentare din alte standarde IFRS.

IFRS 19 este aplicabil începând cu **1 ianuarie 2027**, cu aplicare anticipată permisă. Standardul nu a fost aprobat de UE. Conducerea a evaluat acest standard și consideră ca nu impactează entitatea raportoare.

Îmbunătățiri anuale ale standardelor de contabilitate IFRS – Volumul 11.

Procesul anual de îmbunătățiri al IASB vizează clarificări și modificări necesare, dar care nu sunt urgente, aduse standardelor IFRS. În iulie 2024, IASB a emis Îmbunătățiri anuale ale standardelor de contabilitate IFRS – Volumul 11, care sunt aplicabile pentru perioadele de raportare anuală care încep la sau după 1 ianuarie 2026. Acest volum include modificări ale standardelor IFRS 1, IFRS 7, IFRS 9, IFRS 10 și IAS 7, având ca scop clarificarea formulărilor, corectarea unor consecințe neintenționate minore și eliminarea conflictelor dintre cerințele standardelor. Standardul nu a fost aprobat de UE. În următoarele perioade de raportare, conducerea va analiza cerințele acestui standard nou emis și va evalua impactul acestuia.

Amendament la IFRS 10 – Situații financiare consolidate și IAS 28 – Investițiile în entitățile asociate și în asocierile în participație: Vânzarea sau aportul de active între un investitor și entitatea asociată sau asocierea în participație

Amendamentele vizează eliminarea unei inconsecvențe între cerințele din IFRS 10 și cele din IAS 28 în ceea ce privește vânzarea sau aportul de active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participație. Principala consecință a amendamentelor este că un câștig sau o pierdere totală este recunoscută atunci când o tranzacție implică o afacere (indiferent dacă este găzduită într-o filială sau nu). Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu constituie o afacere, chiar dacă aceste active sunt găzduite într-o filială. În decembrie 2015, IASB a amânat data intrării în vigoare a acestui amendament pe termen nelimitat, în așteptarea rezultatului proiectului său de cercetare privind metoda punerii în echivalență. Modificările nu au fost încă aprobate de UE. Conducerea a evaluat acest standard și consideră ca nu impactează entitatea raportoare.

D. Standarde emise, dar care nu au fost adoptate de UE și nu au fost aplicate anticipat

IAS 21 Efectele variației cursurilor de schimb valutar: lipsa unui curs de schimb oficial (amendamente)

Amendamentele intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la sau după 1 ianuarie 2025, fiind permisă aplicarea anticipată. Amendamentele specifică modul în care o entitate ar trebui să evalueze dacă o monedă poate fi schimbată într-o altă monedă și modul în care ar trebui să determine un curs de schimb la vedere atunci când lipsește posibilitatea de schimb. Se consideră că o monedă poate fi

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

preschimbată într-o altă monedă atunci când o entitate poate obține cealaltă monedă într-un interval de timp care permite o întârziere administrativă normală și printr-un mecanism de piață sau de schimb în care o tranzacție de schimb ar crea drepturi și obligații executorii. Dacă o monedă nu poate fi schimbată într-o altă monedă, o entitate trebuie să estimeze cursul de schimb la vedere la data evaluării. Obiectivul unei entități în estimarea cursului de schimb la vedere este de a reflecta cursul la care ar avea loc o tranzacție de schimb la data evaluării între participanții la piață în condiții economice obiective. Modificările indică faptul că o entitate poate utiliza un curs de schimb observabil fără ajustare sau altă tehnică de estimare. Organizațiile cooperatiste de credit examinează impactul adoptării amendamentului de mai sus asupra situațiilor financiare.

Nota 3. Managementul riscului financiar

Reteaua CREDITCOOP este expusă la riscurile care decurg din utilizarea de instrumente financiare: riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de rată a dobânzii, riscul valutar, riscurile operaționale, riscul reputațional, riscul strategic și riscul de impozitare și riscul strategic.

Această notă prezintă informații despre expunerea rețelei CREDITCOOP la fiecare dintre riscurile de mai sus, obiectivele, politicile și procesele pentru măsurarea și gestionarea riscurilor, precum și managementul de capital al rețelei CREDITCOOP .

Cadrul gestionării riscurilor

Consiliul de Administrație al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP are responsabilitatea generală pentru stabilirea și supravegherea cadrului de management a riscurilor la nivelul rețelei CREDITCOOP și are cel puțin următoarele atribuții: să aprobe și să reconsidere apetitul general la risc și toleranța la risc pentru fiecare categorie de risc semnificativ, să opteze pentru un profil de risc anume, stabilind obiectivul și strategia pentru fiecare risc semnificativ, să aprobe politicile de management al riscurilor semnificative, să le analizeze periodic, cel puțin o dată pe an, și să le revizuiască, dacă este cazul, pentru a asigura punerea în aplicare a unor măsuri pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscurilor, inclusiv activitățile externalizate, să aprobe atribuțiile și responsabilitățile legate de managementul riscurilor.

Politicile rețelei CREDITCOOP de management al riscului sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile cu care aceasta se confruntă, pentru a stabili limite adecvate de risc și controale, precum și pentru a monitoriza riscurile și respectarea limitelor. În acest sens, politicile de administrare a riscurilor semnificative asigură următoarele:

- un sistem de raportare a expunerilor la riscuri, precum și a altor aspecte legate de riscuri către nivelurile de conducere corespunzătoare;
- un sistem de proceduri pentru situații neprevăzute;
- criterii de recrutare și remunerare a personalului care stabilesc standarde ridicate pentru pregătirea, experiența și integritatea acestuia;
- un program de instruire a personalului.

Politicile de administrare a riscurilor semnificative sunt revizuite periodic pentru a reflecta modificările condițiilor de piață, produsele și serviciile oferite. Reteaua CREDITCOOP, prin standardele și procedurile de formare și management, urmărește să dezvolte un mediu de control disciplinat și constructiv, în care toți angajații să înțeleagă rolurile și obligațiile lor.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Riscul de credit

Riscul de credit este riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în îndeplinirea celor stabilite. Asociate riscului de credit sunt și riscul de concentrare și riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit.

Expunerea primară a rețelei CREDITCOOP la riscul de credit apare prin împrumuturile și avansurile sale. Valoarea expunerii este reprezentată de valorile contabile ale activelor în bilanț. Reteaua CREDITCOOP este expusă la riscul de credit pe diferite active financiare.

În plus, Reteaua CREDITCOOP este expusă Riscului de credit din afara bilanțului, prin angajamente de credite extinse și garanții emise.

Managementul riscului de credit

Pentru a minimiza riscul, Reteaua CREDITCOOP a implementat proceduri menite să evalueze clientii înaintea acordării creditelor și să monitorizeze capacitatea lor de a rambursa principalul și creanțele atasate pe durata derulării creditelor și să stabilească limite de expunere.

Concentrări ale Riscului de credit care decurg din instrumentele financiare există pentru grupe de contrapartide, atunci când au caracteristici economice similare care ar determina capacitatea acestora de a-și îndeplini obligațiile contractuale să fie similar afectată de schimbări survenite în condițiile economice sau de altă natură. Concentrările majore ale riscului de credit decurg separat în funcție de fiecare contrapartidă și de tipul de client în legătură cu creditele și avansurile rețelei, angajamente de credit extinse și garanții emise.

Reteaua CREDITCOOP monitorizează, de asemenea, concentrările de risc de credit pe durata facilităților acordate, tipul de facilități, și dimensiunea debitorilor.

Consiliul de Administrație a delegat responsabilitatea pentru managementul riscului de credit Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor la nivelul *Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP* și respectiv Comitetului de administrare a riscurilor la nivelul băncilor cooperatiste, care este responsabil pentru supravegherea riscului de credit, inclusiv:

- *Formularea strategiilor și politicilor de risc de credit*, în colaborare cu unitățile de afaceri, acoperind cerințele colaterale, evaluarea creditului, clasificarea și raportarea riscurilor, procedurile documentare și juridice, și conformitatea cu cerințele de reglementare și statutare;
- *Stabilirea competențelor* pentru aprobarea și reînnoirea facilităților de credit. Facilitățile mai mari necesită aprobarea de către cel mai înalt nivel, respectiv aprobarea Consiliului de Administrație;
- *Revizuirea și evaluarea riscului de credit*. Administratorii de risc ai băncilor cooperatiste evaluează toate expunerile de credit, înainte ca facilitatea să fie acordată clientilor de către unitatea în cauză. Reînnoirile și analizele facilităților de credit sunt supuse aceluiași proces de revizuire.
- *Limitarea concentrărilor de expunere* pe contrapartide, zone geografice și industrii (pentru împrumuturi și avansuri), și pe emitent, bandă de rating a creditelor, lichiditatea pieței (pentru titluri de plasament);
- *Dezvoltarea și menținerea clasificării riscurilor de către rețea* în scopul de a clasifica expunerile în funcție de gradul de risc de pierderi financiare cu care se confruntă și de a se concentra pe gestionarea riscurilor inerente. Sistemul de clasificare a riscului este utilizat la determinarea necesității ajustărilor pentru pierderi așteptate împotriva expunerilor de credit specifice.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- *Analiza respectării* de către unitățile de afaceri a limitelor de expunere convenite, inclusiv a celor pentru industrii selectate și tipuri de produse;
- Raportările regulate privind calitatea portofoliilor de credite sunt furnizate Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor la nivelul *Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP* și respectiv Comitetului de Administrare a Riscurilor la nivelul băncilor cooperatiste și sunt luate măsuri corective corespunzătoare.
- *Acordarea de consiliere, îndrumare și competențe de specialitate* la unitățile de afaceri pentru a promova cele mai bune practici în întreaga rețea privind managementul riscului de credit.

Clasificarea și măsurarea activelor financiare în conformitate cu IFRS 9 are în vedere analiza modelului de afaceri. Organizațiile cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP nu realizează operațiuni de vânzare a creanțelor provenite din credite către societăți furnizoare de servicii de colectare, potrivit strategiei și politicii de management a riscului de credit. Astfel, în rețeaua CREDITCOOP, pentru evaluarea activelor financiare se utilizează modelul de afaceri ce are ca obiectiv deținerea activelor financiare pentru colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale reprezentate de principalul și dobânda.

IFRS 9 conține o abordare în trei faze care are la bază modificarea calității creditului de la recunoașterea inițială.

În vederea calculului de ajustări pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni cu clientela, în conformitate cu prevederile IFRS 9, organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la încadrarea creditelor existente în portofoliu (creditele evidentiate în conturile bilanțiere) în unul din următoarele bucket-uri:

Bucket 1 (denumit în continuare B1) = va cuprinde creditele la care riscul nu a crescut semnificativ;

Bucket 2 (denumit în continuare B2) = va cuprinde creditele la care riscul a crescut semnificativ fata de recunoasterea inițiala dar care nu sunt depreciate;

Bucket 3 (denumit în continuare B3) = va cuprinde creditele depreciate la data raportarii și creditele depreciate la recunoasterea inițiala.

Corespondența dintre încadrarea creditelor în unul dintre cele 3 Stadii și modul de calcul al ajustărilor pentru pierderi așteptate este următoarea:

B1 - credite la care riscul nu a crescut semnificativ

- ajustari colective calculate pentru o perioada de 1 an de zile
- ajustari individuale calculate pentru credite a caror expunere bruta diminuata cu garantiile reale eligibile este egala sau mai mare decat limita valorii de 100.000 lei
- pentru credite cu valori mai mari sau cel puțin egal cu 100.000 lei, abordarea se va face individual pe toată durata de viață.

B2 - creditele la care riscul a crescut semnificativ fata de recunoasterea inițiala dar care nu sunt depreciate

- ajustari colective calculate pentru pe durata ramasa de viata a creditului
- ajustari individuale calculate pentru credite a caror expunere bruta diminuata cu garantiile reale eligibile este egala sau mai mare decat limita valorii de 100.000 lei
- pentru credite cu valori mai mari sau cel puțin egal cu 100.000 lei, abordarea se va face individual pe toată durata de viață.

B3 - creditele depreciate la data raportarii și creditele depreciate la recunoasterea inițiala

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- ajustari individuale calculate pe durata ramasa de viata a creditului

Stabilire rating inițial

Organizațiile cooperatiste de credit din cadrul rețelei CREDITCOOP vor proceda la stabilirea rating-ului inițial pe baza punctajului total obținut din fișa de risc de nerambursare pentru clienții de tip persoane fizice, persoane fizice autorizate (PFA) și persoane juridice (PJ), astfel:

1) Pentru clienții de tip persoane fizice, pe baza punctajului obținut din fișa de risc de nerambursare la data acordării, existent în baza de date, se atribuie o clasă de rating care va fi utilizată în continuare ca și rating inițial. Aceasta fișa cuprinde următorii indicatori:

- * Natura veniturilor clientului;
- * Valoarea veniturilor clientului și a coplătititorilor
- * Situația locativă a clientului
- * Durata rezidenței la aceeași adresă a clientului
- * Vechimea în muncă a clientului
- * Starea civilă a clientului;
- * Vârsta clientului
- * Domeniul în care își desfășoară activitatea clientul
- * Pregătirea profesională a clientului
- * Informații înscrise în bazele de date ale CRC și ale Biroului de Credite

2) Pentru clienții de tip persoane fizice autorizate, pe baza punctajului obținut din fișa de risc de nerambursare la data acordării, existent în baza de date, se atribuie o clasă de rating care va fi utilizată în continuare ca și rating inițial.

3) Pentru clienții de tip persoane juridice, pe baza punctajului din fișa de risc de nerambursare de la data acordării, existent în baza de date, se atribuie un rating care va fi utilizat în continuare ca și rating inițial.

În cazul creditelor care la recunoasterea inițială vor avea atribuit rating D sau E, acesta nu se va modifica pe toată perioada de derulare a creditului.

Pentru a putea identifica dacă riscul a crescut semnificativ sau nu față de recunoasterea inițială, la finalul fiecărei luni organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la reevaluarea rating-ului în funcție de punctajul obținut din evaluarea indicatorilor cheie de performanță KPI și compararea acestuia cu rating-ul inițial.

Încadrarea în bucketuri în funcție de ratingul atribuit la recunoasterea inițială se efectuează după cum urmează:

- bucket B1 rating AAA, AA, A
- bucket B2 rating BBB, BB, B, CC, C
- bucket B3 rating D, E

Estimarea serviciului datoriei

Serviciul datoriei = Serviciul datoriei înregistrat de un debitor reprezintă capacitatea acestuia de a-și onora obligațiile contractuale la scadență și este exprimat ca număr de zile de întârziere la plată, calculat ca diferență între data celei mai vechi expuneri restante și data curentă sau data analizei.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- 1) După stabilirea rating-ului, banca procedează la estimarea serviciului datoriei. Aceasta estimare a serviciului datoriei se realizează pe baza funcției polinomiale de gradul 2.
- 2) Funcția polinomială de gradul 2 ia în considerare serviciul datoriei înregistrat de client în ultimele 12 luni și pe baza acestuia realizează estimarea serviciului datoriei pentru luna următoare.
- 3) În situația în care SD estimat pe baza funcției polinomiale de gradul 2, în cazul creditelor aflate în stadiul 1 IFRS, depășește pragul de 60 de zile, acestea vor fi încadrate în stadiul 2 IFRS

Ca excepție sunt următoarele cazuri:

- omisiunea administrativă, care se poate aplica în cazul clienților care înregistrează un serviciu al datoriei efectiv cuprins între 31 și 60 de zile (pentru care riscul nu a crescut semnificativ) și pentru care:

- (1) întârzierea la plată nu a fost cauzată de dificultăți financiare ale debitorilor sau,
- (2) nu există o legătură între creșterea semnificativă a riscului apariției unor neîndepliniri ale obligațiilor de plată și activele financiare la care plățile sunt restante de peste 30 de zile, banca având acces la dovezi istorice care demonstrează acest aspect.

Având în vedere prevederile pct. B5.5.19 și B5.5.20 din cadrul IFRS 9, în cazul clienților care înregistrează un serviciu al datoriei efectiv cuprins între 31 și 60 de zile (pentru care riscul nu a crescut semnificativ) și pentru care există marcaj de omisiune administrativă, se va proceda la menținerea forțată în bucket-ul 1 a respectivelor credite.

Ca excepție, în cazul creditelor care sunt neperformante de mai mult de 24 de luni, se va verifica după finalizarea calculului de ajustări dacă volumul de ajustări raportat la expunerea brută (principal neexigibil + principal exigibil + dobânzi neexigibile + dobânzi exigibile + amortizări de activ – amortizări de pasiv) depășește sau nu pragul de 65%.

- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este $> 65\%$, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica.
- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este $< 65\%$, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: $65\% \times \text{expunerea brută aferentă creditului}$

Evaluare criteriilor de încadrare directă în categorii de rating

Încadrare directă în rating B și atribuirea unui punctaj fix în cazul în care creditul se află la prima operațiune de restructurare și este performant la data restructurării.

Organizațiile cooperatiste de credit vor proceda la încadrare directă în stadiul 2 și atribuirea unui punctaj fix corespunzător în cazul în care este îndeplinită cel puțin una din următoarele condiții:

1. Creditul înregistrează un SD cuprins între 0 și 90 de zile și are marcaj manual recuperare credit prin executarea garanției reale

Exemple: Clienți despre care banca obține informații că (1) au plecat din țară, (2) sunt privați de libertate sau (3) se află în șomaj însă banca nu deține documente doveditoare în acest sens. (Creditele care respectă criteriul de mai sus, vor fi încadrate automat în categoria creditelor neperformante)

2. Decesul debitorului

3. Nu are constituită ipotecă mobilă pe contul curent al clientului, a primit/înregistrat poprire pe contul

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

curent al acestuia și există și alte informații care împreună pot constitui o dovadă a deprecierei,

4. Societatea care se află în insolvență generală respectă planul de reorganizare (se încasează rata conform scadențarului sau planului de reorganizare, după caz)

5. Expunerea restructurată este neperformantă la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioadă de observație;

6. Expunerea restructurată este depreciată la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioadă de observație,

7. Expunerea a beneficiat de două sau mai multe operațiuni de restructurare

În situația în care debitorul este schimbat (printr-o operațiune de novație), ca urmare a unui eveniment, cum ar fi o fuziune sau achiziție a debitorului sau orice altă tranzacție similară, numărarea zilelor restante la plată (serviciul datoriei) începe din momentul în care o persoană sau o entitate diferită intră sub incidența obligației de a achita obligația. În schimb, numărarea zilelor restante nu este afectată de modificarea numelui debitorului (exemplu: modificarea numelui în urma căsătoriei). (pct.20 din ghidul EBA/GL/2016/07)

1) Dacă în urma reevaluării ratingului, un activ financiar trebuie să migreze într-un stadiu mai bun, respectiv din:

-Bucket 3 >>> Bucket 2

-Bucket 3 >>> Bucket 1

-Bucket 2 >>> Bucket 1

acest lucru se va întâmpla numai după o staționare de minim 60 de zile de la ultima reîncadrare în Stadiu. Pe perioada staționării în Bucket 2, activele financiare care nu au marcaj de încadrare directă în Bucket 2, vor rămâne încadrate în categoria creanțelor performante.

2) În cazul creditelor nou acordate, reevaluarea ratingului acordat inițial, se va realiza după o perioadă de minim 60 de zile.

Comparare rating reevaluat cu rating-ul inițial și stabilire Stadiu

La fiecare final de lună, organizațiile cooperatiste de credit stabilesc noul rating (rating reevaluat) care se compară cu cel inițial, rezultând încadrarea în Bucket 1, 2 sau 3.

Excepție fac creditele care la recunoasterea inițială vor avea atribuit rating D sau E, deoarece acesta nu se va modifica pe toată perioada de derulare a creditului.

În vederea calculului de ajustări pentru pierderi așteptate, creanțele lunare individuale (principal + dobândă + comision administrare credit) așa cum sunt evidențiate în cadrul scadențarului și care au o valoare mai mică de 30 lei, nu vor fi luate în considerare la calculul serviciului datoriei, deoarece în acest caz se consideră că nu s-a manifestat riscul de nerambursare. În această situație, serviciul datoriei utilizat pentru calculul de ajustări (serviciul datoriei ajustat), va fi diminuat corespunzător, iar cea mai veche scadență din scadențar, cu o valoare mai mică de 30 de lei, nu va mai fi luată în considerare.

În situația în care un client beneficiază de 2 sau mai multe credite, se va lua în considerare ratingul reevaluat cel mai slab de la creditele pe care acesta le deține la bancă (pe principiul contaminării).

În situația în care la data raportării se obține un punctaj aferent categoriilor de rating AAA, AA sau A, iar serviciul datoriei estimat pentru luna următoare este mai mare de 60 de zile, punctajul obținut la încadrarea în categoriile de rating va fi ajustat astfel încât ratingul va scade cu trei clase.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

În situația punctajul obținut este aferent categoriilor de rating BBB, BB sau B, iar serviciul datoriei estimat pentru luna următoare este mai mic sau cel mult egal cu 60 de zile, punctajul obținut la încadrarea în categoriile de rating va fi ajustat astfel încât ratingul va crește cu trei clase.

Pentru portofoliul de credite amânate la plată care înregistrează un serviciu al datoriei între 60 și 90 zile și pentru care perioada de grație a expirat, BNR a dispus majorarea gradului de acoperire cu ajustări pentru pierderi așteptate la un nivel minim de 55%.

În cazul creditelor care au beneficiat de operațiune de amânare la plată, indiferent de tipul moratorului (legislativ sau non-legislativ) și pentru care serviciul datoriei la momentul actualizării calculului de ajustări (finalul de lună) este cuprins între 60 și 90 de zile inclusiv, pentru fiecare credit care îndeplinește cumulativ condițiile de mai sus, se verifica după finalizarea calculului de ajustări dacă volumul de ajustări raportat la expunerea brută (*principal neexigibil + principal exigibil + dobânzi neexigibile + dobânzi exigibile + amortizări de activ – amortizări de pasiv*) diminuată cu garanțiile reale eligibile depășește sau nu pragul de 55%.

În situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută diminuată cu garanțiile reale eligibile este > 55%, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica.

În situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută diminuată cu garanțiile reale eligibile este < 55%, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: 55% x expunerea brută diminuată cu garanțiile reale eligibile.

Pentru creditele a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mare sau egală cu 100.000 lei, ajustările se vor calcula astfel:

1. Bucket 1

- *Serviciul datoriei 0 zile - 5% ajustări din total expunere brută diminuată cu garanțiile reale
- *Serviciul datoriei 1-15 zile - 15% ajustări din total expunere brută diminuată cu garanțiile reale
- *Serviciul datoriei >15 zile - 25% ajustări din total expunere brută diminuată cu garanțiile reale

2. Bucket 2 – evaluare individuală în vederea estimării fluxurilor viitoare de încasări

3. Bucket 3 - evaluare individuală în vederea estimării fluxurilor viitoare de încasări

Înregistrarea în contabilitate a pierderilor așteptate aferente activelor financiare depreciate la data raportării se face în contul “Pierderi așteptate aferente activelor financiare depreciate la data raportării” cu maximul valorii dintre:

- ajustarea calculată în urma aplicării formulei de calcul a ajustărilor pentru pierderi așteptate indentificate la nivel individual bazată pe estimarea fluxurilor de trezorerie și
- ajustarea calculată în urma aplicării formulei de calcul a ajustărilor pentru pierderi așteptate indentificate la nivel colectiv aferentă intervalului anterior (serviciul datoriei cuprins între 60 și 90 zile).

În cazul creditelor acordate IMM-urilor al căror SD depășește 90 de zile, se va avea în vedere asigurarea unui grad minim de acoperire cu ajustări de 65%.

Astfel, se va verifica după finalizarea calculului de ajustări volumul de ajustări raportat la expunerea brută:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută diminuată cu garanțiile reale este > 65%, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica
- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută diminuată cu garanțiile reale este < 65%, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: $65\% \times \text{expunerea brută diminuată cu garanțiile reale}$.

Încadrarea activelor în categoria creanțelor neperformante, depreciate la data raportării, stare de nerambursare

Organizațiile cooperatiste de credit procedează la încadrarea în categoria creanțelor neperformante a tuturor activelor financiare clasificate în Bucket 3 și a celor încadrate în mod direct în Bucket 2.

În categoria creanțelor depreciate (depreciate la data raportării și depreciate la recunoșterea inițială) banca încadrează toate activele clasificate în Bucket 3.

Creanțele care se află în stare de nerambursare fac parte din categoria activelor financiare depreciate la data raportării sau a activelor financiare depreciate la recunoșterea inițială, în conformitate cu art. 178 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 .

Expunerile sunt considerate în stare de nerambursare atâta timp cât sunt încadrate în bucket-ul 3 IFRS și au calculate ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual pe toată durata de viață

În conformitate cu prevederile art. 178 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 coroborate cu cele prezentate în Ghidul EBA / GL / 2016/07, organizațiile cooperatiste de credit considera că un debitor se află în stare de nerambursare atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) Totalul sumelor exigibile/credit depășesc 150 lei,
- b) Totalul sumelor exigibile depășesc 1% din valoarea totală a expunerii brute a creditului,
- c) Nu există bifă de restanță tehnică,

Restanță tehnică: în oricare dintre următoarele cazuri:

1) în cazul în care banca identifică faptul că starea de nerambursare a apărut ca urmare a unor date sau erori de sistem ale instituției, inclusiv a erorilor manuale din procesele standardizate, dar cu excepția deciziilor greșite de acordare de credite;

2) în cazul în care banca identifică faptul că starea de nerambursare a fost un rezultat al neexecutării, al executării defectuoase sau al executării cu întârziere a tranzacției de plată comandate de către debitor sau în cazul în care există dovada că plata a eșuat ca urmare a unei disfuncționalități la nivelul sistemului de plăți;

3) în cazul în care, ca urmare a naturii tranzacției, există un decalaj între primirea plății de către bancă și repartizarea acestei plăți în contul relevant, astfel încât plata să fie făcută înainte de termenul de 90 de zile, iar creditarea în contul clientului să aibă loc după 90 de zile de întârziere;

d) Se respectă unul din criteriile de mai jos:

1. Serviciul datoriei este mai mare de 90 de zile,
2. Contorul creditului aferent numărului de zile de restanță depășește 90 de zile consecutive,
3. Expunerea față de un anumit debitor, cu restanțe mai mari de 90 de zile, reprezintă cel puțin 20% din valoarea brută a tuturor expunerilor bilanțiere față de respectivul debitor (Contaminare: debite cu serviciul datoriei peste 90 zile \geq Total debite \times 20%),

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

4. O parte semnificativă a obligației totale a debitorului se află în stare de nerambursare (în cazul expunerilor de tip retail),

5. Expunerile restante cumulate pentru un grup de clienți aflați în legătură depășesc 20% din valoarea brută a tuturor expunerilor bilanțiere aferente grupului de clienți aflați în legătură.

Notă: Prin parte semnificativă se înțelege faptul că minim 25% din expunerile de tip retail aferente unui debitor se află în stare de nerambursare. În situația în care pragul de 25% este depășit, toate celelalte expuneri de tip retail aferente debitorului vor fi încadrate în stare de nerambursare.

În conformitate cu prevederile art. 178, alin. (1) lit. a) și alin (3) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, precum și pct. 58-60 din ghidul EBA/GL/2016/07, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP considera că un debitor se află în stare de nerambursare, în baza unor indicii privind improbabilitatea de plată a obligațiilor din credite.

Criteriile / indiciile privind improbabilitatea de plată sunt definite în cele ce urmează:

1. Dificultăți financiare sau personale ale clientului care sunt dovedite de către acesta indiferent de serviciul datoriei (vezi art.4 din cadrul procedurii privind restructurarea creditelor la nivelul organizațiilor cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP),

2. Creditul a fost declarat scadent anticipat,

3. Instituția de credit a inițiat procedura de executare silită,

4. Ratingul calculat la finele perioadei de raportare este E,

5. Notificare dare în plată,

6. "Dacă creditul respectă cumulativ următoarele criterii:

a. $SD > 60$ de zile,

b. gradul de îndatorare al clientului a crescut față de situația înregistrată la momentul acordării creditului,

c. au fost înregistrate întârzieri semnificative (peste 90 zile) ale plăților către alți creditori pentru facilități de credit mai mari de 5.000 lei și categoria de întârziere 2."

7. Nu se mai contabilizează dobânda aferentă obligației din credite, (Atenție: se vor lua în considerare toate creditele cu dobânda 0 din portofoliu),

8. S-a solicitat din partea băncii suplimentarea/ modificarea garanțiilor pe parcursul derulării creditului,

9. Instituția a deschis procedura de faliment,

10. Debitorul solicită deschiderea procedurii de faliment,

11. Debitorul este în stare de faliment sau insolvență simplificată (stare F). Din insolvența generală s-a decis lichidarea (stare F). Rata creditului nu este cuprinsă în planul de reorganizare – stare F,

12. Se identifică o criză a sectorului economic în care clientul își desfășoară activitatea concomitent cu poziția slabă a debitorului în acest sector (NACE),

13. Au fost identificate suspiciuni de fraudă înainte de declanșarea stării de nerambursare,

14. Există informații conform cărora administratorii, acționarii sau entitatea nefinanciară fac obiectul unui dosar penal care privește infracțiuni economice,

15. Societatea a intrat în insolvență generală și judecătorul nu a aprobat încă planul de reorganizare,

16. Expunerea restructurată este în stare de nerambursare la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioadă de observație,

17. Instituția vinde obligația din credite înregistrând o pierdere economică semnificativă iar pierderea este considerată de natura creditelor și asociată riscului de credit ,

18. Instituția consimte să restructureze obligația din credite în regim de urgență, în cazul în care acest lucru poate conduce la reducerea obligației financiare cu depășirea pragului de 1%, ca urmare a anulării sau a amânării la plată a unei părți semnificative a principalului, a dobânzii sau, dacă este cazul, a comisioanelor, (EBA/GL/2016/07 – pct. 51)

19. Restructurarea se consideră a nu fi în regim de urgență, însă există anumite indicii care pot sugera improbabilitatea de plată, astfel:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- a) Plata unei sume forfetare mari plasată la sfârșitul graficului de rambursare;
- b) Grafic de rambursare inegal, cu plăți de valoare mică la începutul perioadei de rambursare;
- c) O perioadă de grație semnificativă la începutul graficului de rambursare (cuprinsă între 9 și 12 luni);
- d) Expunerea a făcut obiectul unor restructurări în regim de urgență în mod repetat.

20. Banca deține informații conform cărora un terț, în special o altă instituție, a declarat faliment sau a solicitat o protecție similară a debitorului

21. Disparația unei piețe active pentru un activ financiar din cauza dificultăților financiare ale debitorului (Dacă o companie emite obligațiuni pentru a strânge fonduri, iar apoi întâmpină dificultăți financiare (cum ar fi falimentul sau incapacitatea de a-și plăti datoriile), investitorii ar putea să nu mai dorească să cumpere sau să vândă obligațiunile respective. Ca rezultat, piața pentru acele obligațiuni devine inactivă sau dispare complet)

22. Debitorul căruia urmează să i se restructureze creditul face parte dintr-un grup de clienți aflați în legătura, iar în cadrul aceluși grup, unul dintre debitori a fost clasificat în stare de nerambursare;

23. existența unor preocupări justificate cu privire la capacitatea viitoare a debitorului de a genera fluxuri de numerar stabile și suficiente (schimbare loc de muncă și diminuare venituri/schimbare statut din salariat în pensionat anticipat/incapacitate temporară sau permanentă de muncă

24. nivelul global al efectului de levier al debitorului a crescut în mod semnificativ sau astfel de modificări ale efectului de levier sunt preconizate în mod justificat (s-a împrumutat în mod excesiv din alte surse/inregistrează angajamente de plată peste capacitatea lui de plată/se estimează că pe viitor se va supraîndatora)

25. debitorul a încălcat convențiile unui contract din credite (a înregistrat restanțe/nu și-a achitat contravaloarea raportului de reevaluare periodică a imobilului adus în garanție/nu și-a achitat primele de asigurare aferente polițelor de asigurare pentru bunul imobil adus în garanție/nu și-a reînnoit polițele de asigurare pentru bunul imobil adus în garanție)

26. pentru expunerile față de o persoană fizică: starea de nerambursare a unei societăți deținute în totalitate de o singură persoană, în cazul în care aceasta a furnizat instituției o garanție personală pentru toate obligațiile unei societăți (persoana fizică va fi încadrată în stare de nerambursare dacă se respectă cumulativ condițiile următoare: (1) PF este unic acționar al unei PJ, (2) PJ este încadrată în stare de nerambursare, (3) iar PF a furnizat o garanție personală pentru toate obligațiile PJ)

27. raportarea expunerii ca fiind neperformantă, în situațiile FINREP

Toate creditele care vor fi încadrate în categoria în stare de nerambursare vor avea marcaj și de credite neperformante și de credite depreciate.

Pentru administrațiile centrale, locale și entitățile din sectorul public, nu se aplica criteriile de mai sus ci se aplica doar criteriul legat de numărul de zile de intarziere

Toate intrările unui client în starea de nerambursare sunt contorizate.

În situația în care un credit nu mai îndeplinește criteriile de încadrare în starea de nerambursare, din acel moment el trebuie să fie menținut în acea stare încă 90 de zile. După ce trec cele 90 de zile, la fiecare final de lună se va verifica dacă clientul a efectuat în ultimele 3 luni plăți regulate, dacă SD a scăzut la momentul analizei la 0 zile și dacă nu a mai intervenit o nouă stare de nerambursare în perioada respectivă. În situația în care cele 3 criterii se respectă cumulativ, creditul iese din starea de nerambursare.

În situația în care un credit se află la a treia intrare în starea de nerambursare, din acel moment el trebuie să fie menținut în acea stare încă 180 de zile. După ce trec cele 180 de zile, la fiecare final de lună se va verifica dacă clientul a efectuat în ultimele 3 luni plăți regulate, dacă SD a scăzut la momentul analizei la 0

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

zile și dacă nu a mai intervenit o nouă stare de nerambursare în ultimele 180 de zile. În situația în care cele 3 criterii se respectă cumulativ, creditul iese din starea de nerambursare.

La revenirea unui credit din stare de nerambursare, organizațiile cooperatiste de credit trebuie să aibă în vedere și următoarele aspecte:

- (a) criteriul/criteriile care au stat la baza clasificării creditului în stare de nerambursare nu mai continuă să fie aplicabil/aplicabile;
- (b) evaluarea comportamentului debitorului în ultimele 3 luni;
- (c) evaluarea situației financiare a debitorului în ultimele 3 luni;
- (d) după o perioadă de 3 luni de când nu mai sunt îndeplinite criteriile ce au condus la încadrarea în starea de nerambursare, va efectua o evaluare și, în cazul în care constată în continuare că este puțin probabil ca debitorul să-și achite obligațiile în totalitate, fără a recurge la executarea garanției, expunerile trebuie să continue să fie clasificate drept în stare de nerambursare până în momentul în care se constată că îmbunătățirea calității creditului este factuală și permanentă;
- (e) condițiile menționate la literalele (a)-(d) trebuie îndeplinite, de asemenea, în ceea ce privește expunerile noi față de debitor, în special în cazul în care expunerile anterioare în stare de nerambursare față de debitorul în cauză au fost vândute sau anulate (derecunoscute).

În situația în care un credit performant a beneficiat de operațiuni de restructurare iar pe parcursul perioadei de observație a fost încadrat ca neperformant, acesta va putea fi reclasificat ca performant doar dacă au trecut minim 12 luni de la ultima încadrare a acestuia ca neperformant.

În situația în care un credit neperformant, depreciat sau aflat în stare de nerambursare a beneficiat de operațiuni de restructurare iar pe parcursul perioadei de observație a fost încadrat ca neperformant din alte motive decât cele legate de restructurare, acesta va putea fi reclasificat ca performant doar dacă au trecut minim 12 luni de la ultima încadrare a acestuia ca neperformant.

Creditele aflate în starea de nerambursare reprezintă o parte din totalitatea portofoliului de credite depreciate (la data raportării sau la recunoașterea inițială).

Toate creditele marcate în stare de nerambursare vor avea obligatoriu marcaj de depreciate și neperformante

Starea de nerambursare NU se corelează cu portofoliul neperformant

Fata de debitorii aflați în insolvența generală, banca va constitui ajustări pentru pierderi așteptate la nivelul a cel puțin 90% din expunerile brute existente în sold.

Nu se constituie ajustări pentru pierderi așteptate la nivelul a cel puțin 90% din expunerile brute existente în sold, diminuată cu garanțiile reale, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- pentru debitorul în cauza s-a înregistrat procedura de reorganizare judiciară;
- instanta a aprobat planul de reorganizare în care sunt prevazute și plățile aferente creditului;
- debitorul își achita obligațiile contractuale fata de organizația cooperatista conform prevederilor din planul de reorganizare.

Se vor calcula ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 90% din expunerea brută diminuată cu garanțiile reale, în anumite situații: în cazul creditelor cu SD \geq 180 zile, pentru care nu s-a declarat scadență anticipată, indiferent dacă s-au realizat operațiuni de restructurare în trecut, în cazul creditelor cu SD \geq 180 zile pentru care s-a declarat scadență anticipată și nu s-a declanșat procedura de executare silită, indiferent dacă s-au realizat operațiuni de restructurare în trecut

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

În cazul insolvenței simplificate sau în cazul insolvenței generale pentru care judecătorul nu a aprobat planul de reorganizare sau organizația cooperatistă de credit nu s-a înscris la masa credală, se constituie ajustări în proporție de 100% din valoarea expunerii brută diminuată cu garanțiile reale.

În cazul entităților nefinanciare aflate în faliment se constituie ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 100% din valoarea expunerii brută diminuată cu garanțiile reale.

Se vor calcula ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 100% din expunerea brută diminuată cu garanțiile reale, în următoarele situații:

a) în cazul creditelor pentru care s-a declanșat procedura de executare silită, au trecut minim 12 luni de la demararea procedurii, iar suma anualizată aferentă încasărilor din ultimele 6 luni nu a condus la recuperarea minimă de 5% din principal sau expunerea brută diminuată cu garanțiile reale la momentul declarării procedurii de executare silită

b) în situația în care Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP consideră ca nu mai există așteptări rezonabile de recuperare

În situația în care un client are pe rol 2 sau mai multe credite, iar unul dintre acestea este încadrat în stadiul 3 IFRS, celelalte expuneri care au fost încadrate în bucket-ul 1 vor fi contaminate automat și vor fi încadrate în stadiul 3 IFRS.

În cazul creditelor cu data primei intrări în categoria de neperformante mai mare de 24 de luni și mai mic de 36 de luni, gradul de acoperire cu ajustări pentru pierderi așteptate este cuprins între 85% -100%.

Expunerile sunt ajustate cu valoarea garanțiilor reale eligibile sau garanțiilor financiare.

Constituirea ajustărilor pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni cu clientela

Organizațiile cooperatiste de credit determina ajustări pentru pierderi colective calculate pentru o perioadă de 1 an de zile pentru creditele aparținând Stadiului 1 (B1) a caror expunere bruta depășește pragul de 100.000 lei.

Pentru creditele care aparținând Stadiului 2 (B2) a caror expunere bruta depășește pragul de 100.000 lei Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP determina ajustări pentru pierderi colective calculate pe durata ramașă de viața a creditului

Organizațiile cooperatiste de credit calculează ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual determinate pe durata ramașă de viața a creditului în cazul creditelor a caror expunere brută diminuată cu garanțiile reale eligibile este egală sau mai mare decât limita valorii de 100.000, indiferent de Stadiul în care acestea sunt încadrate.

- a) credite care aparțin bucket 3 (B3), indiferent de valoarea expunerii;
- b) credite care aparțin bucket 1 sau 2 (B1 sau B2) a căror expunere brută depășește pragul de 100.000 lei;
- c) credite care au fost aduse din afara bilanțului.

Pentru determinarea provizioanelor pentru angajamente de creditare date aferente liniilor de credit se procedează astfel:

- se calculează maturitatea comportamentală pe baza portofoliului de credite de tip revolving (linii de credit);
- se calculează ponderea expunerii extrabilanțiere în total expunere (bilanțieră și extrabilanțieră);

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- se calculează ajustarea pentru pierderea așteptată pentru întreaga expunere ținând cont de maturitatea comportamentală, cu excepția liniilor de credit încadrate în bucketul 1 IFRS în cazul cărora ajustarea se va determina pe o perioadă de 12 luni;
- se determină proporțional ajustarea pentru pierderea așteptată aferentă expunerii bilanțiere, înmulțind ajustarea pentru pierderea așteptată totală, calculată pentru întreaga expunere cu ponderea expunerii bilanțiere;
- se determină proporțional provizionul pentru angajamentele de creditare date înmulțind ajustarea pentru pierderea așteptată totală calculată pentru întreaga expunere cu ponderea expunerii extrabilanțiere

Constituirea ajustărilor pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni interbancare și tranzacții cu bănci centrale

Pentru calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate a expunerilor față de stat/bănci centrale/instituții de credit le este atribuită o probabilitate de default de 0,03% și o pierdere în caz de default (LGD) de 45% în conformitate cu prevederile art. 160 și respectiv art. 161. din Regulamentul 575/2013 cu modificările și completările ulterioare. Pierderea în caz de default (LGD) este egală cu 1-Rata de recuperare (RR).

Ca urmare pentru calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate pentru expunerile interbancare și expunerile către stat $PD = 0.03\%$ și $LGD = 45\%$.

Determinarea Probabilității de default (PD)

1) Probabilitatea de default (PD) are ca scop măsurarea evoluției calitative a portofoliului de expuneri, într-un orizont de timp, prin analiza migrărilor debitorilor dintr-o categorie de rating în alta în acest interval, acest din urmă fenomen constituind obiectul măsurării probabilității de default.

2) Analiza migrărilor se va realiza pe un istoric al portofoliului de credite pe 10 ani.

Având în vedere ca perioada de observație este de 1 lună, s-au definit următoarele 5 categorii în funcție de serviciul datoriei:

- A: credite cu 0 zile ale serviciului datoriei;
- B: credite cu 1 – 30 zile ale serviciului datoriei;
- C: credite cu 31 – 60 zile ale serviciului datoriei;
- D: credite cu 61 – 90 zile ale serviciului datoriei;
- E: credite cu peste 90 zile ale serviciului datoriei (default).

PD-ul se determină și în funcție de încadrarea titularului după reședința (Mediu - 1: Urban, 2: Rural) și după tipul de venit (Venit - 1:Salarii, 2:Pensii, 3:Alte venituri). Aceste date sunt atașate titularilor de credit pentru grupări ulterioare.

Pentru titularii cu mai multe surse de venit se consideră ca se încadrează în categoria aferentă venitului celui mai mare.

Determinarea PD-ului se face utilizând metoda de analiză statistică “Cohort”. Aceasta presupunea analiza unui volum mare de date istorice pentru a studia variația acestora în anumite intervale prestabilite. Metoda este folosită cu predilecție în studierea comportamentului unei mase de oameni de-a lungul timpului ceea ce o face potrivită pentru determinarea PD.

Implementarea metodei “Cohort” în calculul PD:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

În prima fază este necesar să se determine perioadele de analiză pentru crearea matricilor de migrare. Perioadele de analiză sunt intervale de 6 luni pe care se studiază migrarea creditelor dintr-o categorie în alta. S-a ales un interval de 6 luni pentru perioadele de analiză din următoarele considerente:

*migrație liniară și completă din A în E necesită un minim de 3 luni (interval minim = 3 luni);

*PD se calculează ca o probabilitate anuală (interval maxim 12 luni);

*metoda Cohort studiază migrațiile la capetele intervalului iar variațiile în cadrul intervalului se pierd. În general, un credit nu migrează liniar de-a lungul unei perioade, prin urmare intervalul minim este dublat pentru o mai bună analiză a migrațiilor (interval minim 6 luni);

*în istoric există un număr semnificativ de credite cu termen sub 1 an, iar dacă am utiliza ca perioadă de analiză 1 an, o parte din aceste credite s-ar pierde din studiu. Înjumătățind intervalul maxim, aceste pierderi se reduc semnificativ (interval maxim 6 luni).

Pentru ca migrațiile din cadrul unui interval să afecteze probabilitatea de default finală, se calculează matrici de migrare pe perioade de 6 luni începând cu fiecare lună din istoric.

Având matricea probabilităților pe 6 luni, ca să analizăm PD-ul rezultat, înmulțim această matrice cu ea însăși.

Pentru analizarea mai multor intervale de 6 luni, matricea migrațiilor se determină însumând matricile de migrare aferente fiecărui interval de 6 luni din datele istorice. Prin însumarea matricilor se obține o matrice de migrare care determină o matrice de probabilități medie pentru tot istoricul care a fost luat în calcul.

Similar pentru calculul PD-ului la nivel de rețea se însumează matricile de migrare de la toate unitățile, rezultând o matrice de migrare cumulată la nivel de rețea și aferentă tuturor datelor istorice.

Rezultate obținute statistic se vor actualiza astfel încât să fie luate în considerare datele aferente portofoliului de credite din ultimul semestru.

Determinarea Ratei de recuperare (RR)

1) Pentru determinarea ratei de recuperare (RR) individuală atribuită fiecărei expuneri se determină rata de recuperare medie aferentă tipului de client și sectorului de activitate din portofoliul problematic.

2) În acest scop din bazele de date de tip 'istoric' sunt luate toate creditele care la un moment dat au ajuns în default, nefiind acoperite în totalitate cu garanții reale, și din momentul respectiv se urmăresc 1 an de zile. În fiecare lună se face raportul între sume încasate în luna/sold și acesta este procentul de recuperare pentru luna respectivă. În continuare, pe orice perioadă de 12 luni, se efectuează același raport de sume recuperate în total/sold mediu și rezultă rata recuperării pe cele 12 luni

3) Actualizarea ratei de recuperare (RR) se va face o dată cu actualizarea probabilității de default (PD) la 6 luni.

4) Pentru a putea obține un set de date cât mai reprezentativ din punct de vedere statistic, calculul PD și RR se efectuează la nivelul grupurilor de active cu caracteristici similare respectiv salariați, pensionari și alte tipuri de clienți din mediul urban și rural pe fiecare grupă în parte.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Gestiunea creditelor restructurate

Creditele acordate de organizațiile cooperatiste de credit care au beneficiat de operațiuni de restructurare fac obiectul unei monitorizări speciale.

Gestiunea și monitorizarea creditelor restructurate se va realiza în conformitate cu prevederile Procedurii privind restructurarea creditelor la nivelul organizațiilor cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP.

Fiecare banca cooperatista din cadrul rețelei CREDITCOOP trebuie să implementeze politicile și procedurile Băncii Centrale Cooperatiste privind creditele. Fiecare banca cooperatista din cadrul rețelei CREDITCOOP este responsabilă pentru calitatea și performanța portofoliului său de credite și pentru monitorizarea și controlul tuturor riscurilor aferente creditelor din portofoliul său, inclusiv celor supuse avizării centrale. Audituri periodice ale rețelei CREDITCOOP și ale procedurilor referitoare la credite sunt efectuate de către departamentul de Audit Intern.

Expunere la riscul de credit

Analiza creditelor în funcție de zilele de întârziere

Numar zile	Stadiul 1			Stadiul 2			Stadiul 3		
	Expunere Bruta	Provizion	Expunere Neta	Expunere Bruta	Provizion	Expunere Neta	Expunere Bruta	Provizion	Expunere Neta
Fara restante	1,248,571,075	2,462,201	1,246,108,873	856,922	1,780	855,142	139,049	107,974	31,075
1-30 zile	38,783,935	925,715	37,858,221	614,339	24,726	589,613	37,121	21,033	16,088
31-60 zile	7,545,545	636,779	6,908,766	884,648	154,765	729,883	53,784	28,575	25,209
61-90 zile	225,154	34,957	190,197	3,857,944	1,232,795	2,625,149	147,911	94,342	53,569
91-180 zile	-	-	-	-	-	-	4,304,575	2,786,089	1,518,486
181-360 zile	-	-	-	-	-	-	4,800,044	2,770,413	2,029,631
> 360 zile	-	-	-	-	-	-	8,988,523	6,704,048	2,284,475
Total	1,295,125,709	4,059,652	1,291,066,057	6,213,853	1,414,066	4,799,787	18,471,006	12,512,473	5,958,533

Expunerea la riscul de credit pe bucketuri conform IFRS 9.

Active financiare	Bucket 1 31.12.2023	Bucket 1 31.12.2024	Bucket 2 31.12.2023	Bucket 2 31.12.2024	Bucket 3 31.12.2023	Bucket 3 31.12.2024
Credite acordate clienților						
Curente	1,165,246,604	1,248,457,299	583,043	856,922	0	0
Restante dar nedepreciate	49,676,067	46,668,410	3,611,669	5,356,931	0	0
Depreciate	0	0	0	0	15,246,681	18,471,006
Total valoare brută	1,214,922,671	1,295,125,709	4,194,712	6,213,853	15,246,681	18,471,006
Ajustări pierderi așteptate	(6,635,442)	(4,059,652)	(1,325,979)	(1,414,066)	(9,733,411)	(12,512,473)

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Total valoare netă	1,208,287,229	1,291,066,057	2,868,733	4,799,787	5,513,270	5,958,533
---------------------------	----------------------	----------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Analiza mișcării de ajustări pentru pierderi așteptate între stadii	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	
Credite	ECL 12 luni	ECL pe durata de viata	ECL pe durata de viata	Total
Valoare contabilă brută 1 ianuarie 2024	1,214,922,671	4,194,712	15,246,681	1,234,364,064
<i>Transferuri:</i>				
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 2	(26,850,317)	26,850,317	0	0
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 3	(975,738)	0	975,738	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 3	0	(13,956,526)	13,956,526	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 2	0	2,663,616	(2,663,616)	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 1	16,515,388	(16,515,388)	0	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 1	1,913,263	0	(1,913,263)	0
Modificari datorate derecunoasterii, altele decat prin write-off	0	0	0	0
Active financiare nou emise sau achizitionate	654,655,049	6,368,912	0	661,023,961
Modificari ale fluxurilor de trezorerie contractuale	(382)	0	(748)	(1,130)
Write-off	0	0	(858,522)	(858,522)
Variatii datorate rambursarilor de credite	(565,054,226)	(3,391,790)	(6,271,790)	(574,717,805)
Valoare contabilă brută 31 decembrie 2024	1,295,125,709	6,213,853	18,471,006	1,319,810,568
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	
	ECL 12 luni	ECL pe durata de viata	ECL pe durata de viata	Total
Ajustări pentru pierderi așteptate aferente activelor financiare 1 ianuarie 2024	6,635,442	1,325,979	9,733,411	17,694,832
<i>Transferuri:</i>				
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 2	(2,384,626)	2,384,626	0	0
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 3	(124,323)	0	124,323	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 3	0	(5,867,719)	5,867,719	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 2	0	1,616,520	(1,616,520)	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 1	1,519,187	(1,519,187)	0	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 1	940,507	0	(940,507)	0
Modificari datorate derecunoasterii, altele decat prin write-off	0	0	0	0

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Active financiare nou emise sau achizitionate	1,587,185	11,657	0	1,598,843
Modificari ale fluxurilor de trezorerie contractuale	(30)	0	(7,492)	(7,522)
Write-off	0	0	(858,498)	(858,498)
Variatii datorate rambursarilor de credite	(4,113,691)	3,462,190	210,036	(441,464)
Ajustări pentru pierderi așteptate aferente activelor financiare la 31 decembrie 2024	4,059,652	1,414,066	12,512,473	17,986,191

Active financiare curente (care nu au restante) – active financiare pentru care se recunosc pierderi așteptate pe următoarele 12 luni;

Active financiare restante (care au restante; orice sumă datorată reprezentând principal, dobândă sau comision care nu a fost plătită până la data scadentă [(principal + creanță atașată +/- sume de amortizat) – active financiare pentru care se recunosc pierderi așteptate pe următoarele 12 luni;

Active financiare pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială dar nu sunt depreciate- active financiare curente sau restante pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar nu sunt depreciate și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Active financiare depreciate la data raportării- active financiare curente sau restante care sunt depreciate la data raportării și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Active financiare depreciate la recunoașterea inițială- active financiare curente care sunt depreciate la recunoașterea inițială și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Activele financiare pentru care riscul de credit a crescut semnificativ, dar nu sunt depreciate, activele financiare depreciate la data raportării și, respectiv, activele financiare depreciate la recunoașterea inițială vor fi înregistrate în conturi dedicate, indiferent dacă au sau nu au restante ;

Calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate

Calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate în conformitate cu prevederile din procedura proprie, se face după cum urmează:

-ajustări pentru pierderi colective calculate pentru o perioadă de 1 an de zile pentru creditele care aparțin bucket 1 (B1), a căror expunere brută depășește pragul de 100.000 lei;

-pentru creditele care aparțin bucket 2 (B2), a căror expunere bruta depășește pragul de 100.000 lei se determină ajustări pentru pierderi colective calculate pe durata rămasă de viață a creditului;

-ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual determinate pe durata rămasă de viață a creditului în cazul creditelor depreciate din bucket 3 (B3), indiferent de valoarea expunerii și în cazul creditelor a căror expunere brută depășește pragul de 100.000 lri, indiferent de bucket-ul în care acestea sunt încadrate.

Garanții

Rețeaua CREDITCOOP acceptă garanții pentru garantarea creditelor sau al avansurilor sub forma: gajului pe depozite bancare, ipotecii imobiliare asupra proprietății, garanții personale sau alt gen de gaj pe utilaje sau titluri de creanțe.

Pentru stabilirea valorii de recuperare, garanțiile aferente creditelor se ajustează cu rata efectivă a dobânzii medie la nivel de portofoliu și cu costurile obținerii și vânzării garanției reale

- pentru garanții reale imobiliare 2050 lei + 10% din valoarea creanței de recuperat

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- pentru garanții reale mobiliare gaj 1830 lei + 10% din valoarea creanței de recuperat

Pentru ca o garanție să poată fi considerată garanție reală eligibilă, aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ criteriile din *Procedura privind calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate aferente creanțelor în conformitate cu IFRS 9 în cadrul rețelei CREDITCOOP*.

Garanțiile mobiliare aferente creditelor AGRO se ajustează numai cu rata efectivă a dobânzii medie la nivel de portofoliu.

Garanțiile financiare primite de la FGCR, FNGCIMM sau FRC se iau în calcul la nivelul sumelor înscrise în scrisorile de garantare ajustate cu rata efectivă a dobânzii medii la nivel de portofoliu și sunt utilizate pentru ajustarea principalului.

Concentrarea riscului de credit

Reteaua CREDITCOOP monitorizează nivelul riscului de credit prin analiza localizării geografice.

Tabelul de mai jos arată valorile totale ale creditelor cu sumele reportate așa cum sunt ele clasificate pe regiuni geografice. Creditele au fost alocate pe regiuni, ținându-se cont de domiciliul clienților:

RON	31 Decembrie 2023	31 Decembrie 2024
Credite persoane fizice:	1,230,272,986	1,314,255,173
Credite persoane juridice:	4,091,078	5,555,395
Total din care:	1,234,364,064	1,319,810,568
in zona Bucuresti	49,460,117	48,444,639
in zona de Vest	91,615,462	99,274,976
in zona de Nord-Est	189,485,867	193,589,192
in zona de Nord-Vest	319,005,702	353,932,325
in zona de Centru	115,507,675	121,122,170
in zona de Sud	145,485,898	164,314,132
in zona de Sud-Est	149,470,201	156,168,081
in zona de Sud-Vest	174,333,142	182,965,054

Creditele sunt clasificate pe nivele în funcție de numărul de zile restante, performanța financiară sau procesele litigioase privitoare la client.

b) Riscul de piață

Riscul de piață este riscul de a înregistra pierderi aferente pozițiilor din bilanț și din afara bilanțului datorită fluctuațiilor nefavorabile pe piață ale prețurilor (care nu sunt legate de schimbările în solvabilitatea debitorului / emitentului) și care pot afecta veniturile rețelei CREDITCOOP sau valoarea participațiilor sale din instrumente financiare. Obiectivul de management al riscului de piață este de gestionare și control al riscurilor de piață în parametrii de expunere acceptabili, în condițiile optimizării randamentului de risc.

i) Expunerea la riscuri de piață

Riscul de piață se manifestă la nivelul sistemului bancar în trei forme distincte: riscul de preț, riscul valutar, riscul ratei dobânzii din activități din afara portofoliului de tranzacționare.

Având în vedere că băncile nu dețin portofoliu de tranzacționare nu sunt expuse riscului de preț.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Operațiunile băncilor se derulează numai în monedă națională. Doar o parte dintre băncile cooperatiste desfășoară activități de schimb valutar și au în vedere calculul de cerință de capital reglementată atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 351 și art.352 din Regulamentul nr. 575 din 26.06.2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții.

Totodată, menționăm faptul că expunerea la riscul valutar este ne semnificativă având în vedere volumul de operațiuni de schimb valutar efectuate și numerarul imobilizat în alte devize, în fapt, băncile fiind expuse doar la riscul de rată a dobânzii din activități din afara portofoliului de tranzacționare.

ii) Managementul riscurilor de piață

Abordarea rețelei CREDITCOOP este de a gestiona și controla expunerile de risc de piață în parametrii acceptabili, odată cu optimizarea randamentului de risc.

Politicile și procedurile de risc ale pieței sunt supuse revizuirii de către Comitetul de Audit și Administrare a Riscurilor la nivelul Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP și respectiv, de către Comitetul de Administrare a Riscurilor la nivelul băncilor cooperatiste. Departamentul de Administrare al riscurilor este responsabil pentru supravegherea riscului de piață al rețelei CREDITCOOP. Departamentul Trezorerie are responsabilități privind managementul operativ al expunerii la riscul de piață.

Politicile și strategiile rețelei privind managementul riscului de piață se bazează pe analiza: circumstanțelor interne și internaționale de piață, a mediului de reglementare în ansamblu, a naturii și disponibilității de instrumente care pot fi utilizate în scopuri de acoperire, a condițiilor de acces pe piață, a mărimii fiecărei banci din rețeaua CREDITCOOP (active, fonduri proprii, posibilitățile bazei de capital), volumul tranzacțiilor de schimb valutar, experiența personalului, capacitățile sistemului IT.

b1) Riscul ratei dobânzii

Rețeaua Creditcoop își asumă riscul ratei dobânzii din activitatea sa de intermediere financiară, în principal sub forma de expunere la modificări adverse în ratele dobânzii de pe piață. Principala sursă a riscului ratei dobânzii o reprezintă corelația imperfectă dintre scadență (pentru ratele dobânzii fixe) sau data reevaluării (pentru ratele dobânzii flotante) a activelor și pasivelor purtătoare de dobândă, evoluția negativă a pantei și formei curbei de randament (evoluția ne-paralelă a randamentelor ratei dobânzii a activelor purtătoare de dobândă și a pasivelor purtătoare de dobândă), corelația imperfectă în ajustări ale ratelor obținute și plătite pe diferite instrumente pe de altă parte cu caracteristici similare de restabilire a prețurilor și opțiunile încorporate în produsele rețelei. Activitățile de management al riscurilor activ-pasiv sunt efectuate în contextul de senzitivitate al rețelei CREDITCOOP la modificările ratei dobânzii.

Rețeaua Creditcoop încearcă să mențină o poziție netă pozitivă pentru instrumentele financiare purtătoare de dobândă. Pentru a realiza acest lucru, folosește o combinație de instrumente ale ratei dobânzii fixe și flotante în care încearcă să controleze nepotrivirea datelor în care dobânzile de încasat aferente activelor și dobânzile de plătit aferente pasivelor sunt resetate apoi la ratele de piață, sau, în cazul mai recent, a datelor în care instrumentele ajung la scadență.

Ratele dobânzilor pentru moneda locală și principalele monede străine sunt:

Valuta	Rata dobânzii	31 decembrie 2023	31 decembrie 2024
Leu (RON)	ROBOR 3 luni	6.22	5.92
Leu (RON)	ROBOR 6 luni	6.27	5.98
Leu (RON)	IRCC	5.96	5.75

Managementul riscului ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea gapurilor ratei dobânzii. Metoda utilizată pentru gestionarea riscului de rată a dobânzii este managementul GAP bazat pe analiza statică

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

GAP, care arată elementele active și pasive afectate de mișcările ratelor dobânzilor împărțite în perioade de timp: peste noapte, până la 1 săptămână, 1 săptămâna - 1 lună , 1-3 luni, 3-6 luni, 6-12 luni, peste 1 an .

Reteaua Creditcoop monitorizează poziția GAP pentru fiecare perioadă de timp (după cum s-a menționat) ca diferența dintre total active și pasive, care sunt reevaluate în banda de timp respectivă (perioada).

Pe baza analizei rapoartelor GAP și a altor factori care au impact asupra riscului de rată a dobânzii, rețeaua va decide asupra măsurilor alternative următoare ce trebuie luate în vederea atenuării efectelor negative care s-ar putea produce, dacă apare un risc de rată a dobânzii:

- Utilizând linii de tranzacționare pe piața monetară cu partenerii contractuali autorizați în cadrul pieței locale pentru a se asigura acoperirea / reducerea poziției GAP;
- Recurgând la cele mai adecvate instrumente de acoperire disponibile pentru limitarea riscurilor;
- Analizând în timp real implicațiile evenimentelor care pot afecta poziția GAP;
- Efectuând simulări (testul de stres), în scopul de a identifica evenimentele sau influențele care pot conduce la pierderi.

Intervale de rate ale dobânzii

Tabelul următor prezintă ratele dobânzii nominale medii obținute sau oferite de rețeaua CREDITCOOP pentru activele și pasivele sale purtătoare de dobândă:

31.12.2023	RON	EUR
Active		
Cont curent la Banca Națională a României	0.75%	
Cont nostro la instituții de credit		0.00%
Plasamente la alte banci	6.05%	
Titluri de stat	6.99%	
Imprumuturi către clienți	11.70%	
Pasive		
Depozite de la bănci	6.05%	
Depozite de la clienți	5.70%	
31.12.2024	RON	EUR
Active		
Cont curent la Banca Națională a României	0.79%	
Cont nostro la instituții de credit		0.00%
Plasamente la alte banci	5.84%	
Titluri de stat	6.99%	
Imprumuturi către clienți	12.46%	
Pasive		
Depozite de la bănci	5.82%	
Depozite de la clienți	5.34%	

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Instrumentele purtătoare de dobândă la valoarea reziduală la 31.12.2024 comparativ cu 31.12.2023 sunt :

RON	< 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	> 5 ani	Nepurtatoare de dobanda	Total 31.12.2023
Numerar și echiv. de numerar	321,178,422					321,178,422
Plasamente la bănci						0
Credite acordate clienților	196,838,888	244,353,785	771,052,248	1,607,077	2,817,234	1,216,669,232
Titluri de datorie			37,628,292			37,628,292
Total	518,017,310	244,353,785	808,680,539	1,607,077	2,817,234	1,575,475,946
Depozite de la bănci						0
Depozite de la clienți	408,524,441	624,149,759	71,439,632	0	165,763,684	1,269,877,516
Datorii subordonate						0
Total	408,524,441	624,149,759	71,439,632	0	165,763,684	1,269,877,516
RON	< 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	> 5 ani	Nepurtatoare de dobanda	Total 31.12.2024
Numerar și echiv. de numerar	374,235,609					374,235,609
Plasamente la bănci	1,400	233,783				235,183
Credite acordate clienților	250,984,283	249,753,026	796,451,061	1,193,196	3,442,810	1,301,824,377
Titluri de datorie	38,386,316					38,386,316
Total	663,607,608	249,986,809	796,451,061	1,193,196	3,442,810	1,714,681,484
Depozite de la bănci						0
Depozite de la clienți	484,605,906	666,098,405	73,813,970	0	164,407,440	1,388,925,721
Datorii subordonate						0
Total	484,605,906	666,098,405	73,813,970	0	164,407,440	1,388,925,721

B2) Risc valutar

În rețeaua CREDITCOOP, băncile sunt supuse riscului valutar prin tranzacții în valută contra lei. Băncile din cadrul rețelei își gestionează expunerea la mișcări în ratele de schimb prin modificarea proporțiilor activelor și pasivelor în totalul instrumentelor sale purtătoare de dobândă. Principala valută străină deținută de către bănci este EURO. Pe piața românească, ratele de schimb au o volatilitate ridicată, prin urmare, pozițiile valutare deschise reprezintă o sursă de risc valutar. În scopul de a limita pierderile rezultate din mișcările adverse la ratele de schimb, băncile din cadrul rețelei urmăresc în prezent politica de a menține o poziție globală de schimb valutar, care garantează imunitatea împotriva riscului valutar.

Riscul valutar este riscul de a înregistra pierderi sau de a nu realiza profiturile estimate din cauza fluctuațiilor de pe piață a cursului de schimb valutar.

La nivelul Direcției Trezorerie se realizează o monitorizare permanentă a poziției valutare prin intermediul unor rapoarte zilnice și lunare care prezintă separat profilul din operațiuni și rezultatul din reevaluarea pozițiilor de valută ale rețelei CREDITCOOP.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Total active și datorii pe tipuri de monede

	31.12.2023	31.12.2024
total active, din care:	1,709,562,236	1,846,304,619
- RON	1,704,793,937	1,841,966,777
- EURO, echivalent RON	4,111,709	3,721,660
- USD, echivalent RON	144,613	187,040
- GBP, echivalent RON	393,938	347,116
- HUF, echivalent RON	57,576	56,838
- CHF, echivalent RON	60,463	25,188
total datorii, din care:	1,298,479,582	1,420,594,413
- RON	1,298,473,646	1,420,594,413
- EURO, echivalent RON	5,936	0

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate apare în finanțarea generală a activităților rețelei CREDITCOOP și în managementul pozițiilor activului. Acesta include atât riscul de a fi în imposibilitatea de a finanța active la scadențe și rate corespunzătoare și riscul de a nu fi în măsură să lichideze un activ la un preț rezonabil și într-un interval adecvat. Bancile cooperatiste evaluează în permanență riscul de lichiditate prin identificarea și monitorizarea schimbărilor în finanțare, și diversificarea bazei de finanțare.

	31.12.2023	31.12.2024
LCR	3,10%	2,84%

Managementul riscului de lichiditate

Abordarea rețelei CREDITCOOP în administrarea lichidității este de a se asigura, pe cât posibil, că va avea întotdeauna suficiente fonduri lichide pentru a îndeplini obligațiile sale la nevoie, atât în condiții normale, cât și în condiții de criză, fără să înregistreze pierderi inacceptabile sau să risce deteriorarea reputației rețelei.

Responsabilitatea principală pentru gestionarea riscurilor de lichiditate ale rețelei CREDITCOOP revine Consiliului de Administrație al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP.

Reteaua CREDITCOOP evaluează și monitorizează poziția lichidității, în conformitate cu analiza fluxurilor viitoare de numerar determinată pe baza tendințelor viitoare ale activelor, pasivelor și elementelor din afara bilanțului. Fluxurile de numerar viitoare sunt alocate pe benzi de scadență.

Prin urmare, în scopul de monitorizare a nivelului de lichiditate, toate scadențele sunt împărțite în 5 benzi, respectiv până la 1 lună, de la 1 la 3 luni, de la 3 la 12 luni, de la 1 la 5 ani și peste 5 ani.

În scopul gestionării riscului de lichiditate, rețeaua CREDITCOOP atrage resurse și face plasamente pe termen scurt și mediu. Reteaua CREDITCOOP va face plasamente la bănci de rang înalt iar plasamentele vor avea termeni diferiți de eligibilitate pentru a se asigura o flexibilitate mare.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Expunere la riscul de lichiditate

Una din măsurile utilizate pentru monitorizarea riscurilor este raportul dintre activele nete lichide și datoriile, calculat în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a României. Detalii privind acest raport la data de raportare și în timpul perioadei de raportare au fost după cum urmează:

La 31 decembrie	2023	2024
Media pe perioadă	27.54%	27.47%
Maxima pe perioadă	28.67%	29.06%
Minimul pe perioadă	27.04%	26.92%

Activele și pasivele financiare ale rețelei CREDITCOOP analizate în perioada rămasă de la data bilanțului până la scadența contractuală sunt la 31.12.2024 comparativ cu 31.12.2023, după cum urmează:

RON	Până la 1 lună	1 lună până la 3 luni	3 luni până la 1 an	1 an până la 5 ani	Peste 5 ani	Cu scadența nedefinită	Total 31.12.2023
Active financiare							
Numerar și echiv.de numerar	321,178,422						321,178,422
Plasamentele la bănci							0
Credite acordate clienților	1,837,132	2,408,084	38,389,646	1,081,819,705	92,214,665		1,216,669,232
Titluri de datorie				37,628,292			37,628,292
Alte active financiare	426,346	138,696	397,677	44,373	0	217,937	1,225,029
Total active financiare	323,441,900	2,546,781	38,787,323	1,119,492,370	92,214,665	217,937	1,576,700,975
Pasive financiare							
Depozite de la bănci							0
Depozite de la clienți	363,048,747	267,648,095	558,277,979	80,689,047	213,648		1,269,877,516
Alte datorii financiare	9,102,157	897,602	238	318,780	96,032	594,855	11,009,665
Total pasive financiare	372,150,905	268,545,697	558,278,217	81,007,827	309,680	594,855	1,280,887,181

RON	Până la 1 lună	1 lună până la 3 luni	3 luni până la 1 an	1 an până la 5 ani	Peste 5 ani	Cu scadența nedefinită	Total 31.12.2024
Active financiare							
Numerar și echiv.de numerar	374,235,609						374,235,609
Plasamentele la bănci	1,400	233,783					235,183
Credite acordate clienților	1,356,950	2,305,472	34,387,330	1,144,729,526	119,045,099		1,301,824,377
Titluri de datorie		38,386,316					38,386,316
Alte active financiare	889,892	139,892	61,631	14,985	0	290,962	1,397,362
Total active financiare	376,483,851	41,065,463	34,448,961	1,144,744,511	119,045,099	290,962	1,716,078,847
Pasive financiare							
Depozite de la bănci							0
Depozite de la clienți	366,853,669	303,623,095	633,885,765	84,327,115	236,077		1,388,925,721
Alte datorii financiare	9,813,548	500,916	260,415	60,919	68,436	759,069	11,463,303
Total pasive financiare	376,667,217	304,124,011	634,146,180	84,388,034	304,513	759,069	1,400,389,024

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

d) Riscul de impozitare

Activitatea din mediul bancar, deși reglementată și supravegheată la nivelul Băncii Naționale a României, poate cunoaște o intercorelare a riscurilor asociate acestui sector cu cele aferente sectorului guvernamental. Astfel, cu toate că disciplina fiscală este specifică entităților bancare, modificări ale mediului fiscal (cunoscute și bază de aplicare taxe și impozite) radicale și insuficient susținute cu studii de impact se evidențiază ca riscuri actuale în mediul de operare românesc.

e) Mediul de operare

Sistemul bancar românesc, în care se evidențiază rețeaua băncilor cooperatiste CREDITCOOP ca unic participant cu capital privat exclusiv românesc, este apreciat ca robust și aflat în continuă creștere, în contextul în care gradul de intermediere financiară este încă unul dintre cele mai scăzute din Europa. În acest context CREDITCOOP se remarcă printr-o prezență activă în mediul rural, acolo unde majoritatea băncilor au diminuat activitatea, ceea ce creează o oportunitate de dezvoltare continuă a rețelei de bănci cooperatiste.

f) Riscuri operaționale

Riscul operațional este riscul de a înregistra pierderi directe sau indirecte, rezultate dintr-o mare varietate de cauze asociate cu procesările, personalul, tehnologia și infrastructura rețelei CREDITCOOP și din factori externi, alții decât riscurile de credit, de lichiditate și de piață cum ar fi cei care rezultă din cerințe legale și reglementate precum și standarde unanim acceptate ale comportamentului instituțiilor. Riscurile operaționale sunt consecințe ale operațiunilor băncilor și sunt întâmpinate de toate entitățile din mediul de afaceri.

Obiectivul rețelei CREDITCOOP este acela de a gestiona riscul operațional astfel încât să fie contrabalansat de strategii de evitare a pierderilor financiare și a afectării reputației rețelei CREDITCOOP cu eficientizarea costurilor și de a evita procedurile de control care restricționează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea principală pentru dezvoltarea și implementarea controalelor care vizează riscul operațional îi revine management-ului superior. Această responsabilitate este susținută de dezvoltarea standardelor generale ale rețelei CREDITCOOP pentru managementul riscului operațional în următoarele domenii:

- Cerințe privind separarea adecvată a responsabilităților; inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind reconcilierea și monitorizarea tranzacțiilor;
- Îndeplinirea cerințelor reglementate și a altor condiții legale;
- Documentarea controalelor și a procedurilor;
- Cerințe privind evaluări periodice ale riscului operațional întâmpinat și adecvarea controalelor și procedurilor care să vizeze riscurile identificate;
- Cerințe privind raportarea pierderilor operaționale și strategia de remediere sugerată;
- Dezvoltarea planurilor de continuitate a afacerii;
- Instruire și dezvoltare profesională;
- Standarde morale și de afaceri ;
- Atenuarea riscurilor, inclusiv asigurare unde este posibil

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Îndeplinirea standardelor bancare este monitorizată printr-un program de revizuire periodică aplicat într-un Audit Intern. Rezultatele revizuirilor periodice ale Auditului Intern sunt discutate cu direcția agenției de care aparțin, rapoartele fiind trimise la Comisia de Audit și Managementul superior al rețelei CREDITCOOP.

g) Riscul reputațional

Riscul reputațional, este definit ca fiind riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a lipsei de încredere a publicului în integritatea OCC. Administrarea riscului reputațional cuprinde:

*identificarea și evaluarea, etape în care are loc identificarea factorilor de risc reputațional evaluarea acestora prin intermediul unui sistem de indicatori format din indicatori de avertizare timpurie și indicatori de evaluare a riscului și stabilirea modalității concrete în care aceștia vor fi monitorizați și controlați;

*monitorizarea nivelului riscului reputațional, proces care se asigură, în permanență, de către conducerea OCC, prin urmărirea și interpretarea informațiilor furnizate de sistemul de indicatori utilizat în evaluarea riscului;

*reducerea efectelor urmare manifestării riscului, precum și adoptarea de acțiuni de prevenire a acestuia pentru minimizarea posibilităților de apariție a factorilor de risc.

În vederea reducerii riscului reputațional, OCC din rețeaua CREDITCOOP pot dezvolta programe de educare a clienților pentru utilizarea noilor produse și servicii oferite, pentru cunoașterea comisioanelor aferente acestora, pentru semnalarea problemelor ce pot apărea și a modalităților de soluționare a acestora.

Identificarea, evaluarea, monitorizarea și limitarea riscului reputațional se efectuează în mod continuu, atât la nivelul fiecărei unități teritoriale, cât și la nivelul întregii OCC, ținându-se seama de factorii de risc.

Cei mai des întâlniți factori de risc cu impact asupra imaginii OCC, de care se ține seama în gestionarea riscului reputațional, fără a ne limita la aceștia, sunt:

1.practici neadecvate legate de tratamentul personalului și/sau personal insuficient și/sau fără experiența necesară postului ocupat;

2.întâmpinarea de către clienți a unor probleme în utilizarea anumitor produse, în situația în care personalul băncii încadrat în front-office nu are suficiente informații despre acestea și nu cunoaște procedurile de remediere a problemelor respective;

3.insuficienta dotare a unităților cu tehnică de calcul, sau funcționarea defectuoasă a echipamentelor informatice care conduc la creșterea timpului de așteptare și implicit la nemulțumirea sau chiar la pierderea unor clienți;

4.închiderea conturilor de către clienți importanți ai băncii;

5.publicitatea negativă, conformă sau nu cu realitatea, făcută practicilor de afaceri și/sau persoanelor legate de acestea;

6.reclamații făcute de clienții băncii cu privire la calitatea produselor și serviciilor oferite, cu privire la lipsa de profesionalism a salariaților băncii, și/sau cu privire la nerespectarea clauzelor contractuale;

7.control intern desfășurat necorespunzător, aspect care poate favoriza neaplicarea/aplicarea defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale și/sau apariția unor litigii sau cazuri de fraudă internă sau externă;

h) Riscul strategic

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Riscul strategic, este definit ca fiind riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de schimbări în mediul de afaceri sau de decizii de afaceri defavorabile, de implementarea inadecvată a deciziilor sau de lipsa de reacție la schimbările din mediul de afaceri.

În cadrul rețelei CREDITCOOP administrarea riscului strategic cuprinde:

*identificarea și evaluarea, etape în care are loc identificarea factorilor de risc strategic, evaluarea acestora prin intermediul unui sistem de indicatori și stabilirea modalității concrete în care aceștia vor fi monitorizați și controlați;

*monitorizarea nivelului riscului strategic, proces care se asigură, în permanență, de către conducerea OCC, prin urmărirea și interpretarea informațiilor furnizate de sistemul de indicatori utilizat în evaluarea riscului;

*reducerea efectelor urmare manifestării riscului, precum și, adoptarea de acțiuni de prevenire a acestuia pentru minimizarea posibilităților de apariție a factorilor de risc. La acest punct, OCC din rețeaua CREDITCOOP vor avea în vedere factorii de atenuare a riscului, factori care ajută în procesul de implementare a planului strategic. Această categorie de factori include: un Consiliu de administrație și o conducere executivă competente, o pregătire adecvată a planului strategic și a planului de afaceri, un control intern eficient, un personal de calitate și aflat în permanență într-un proces de pregătire profesională, un sistem sigur de management al riscului, un acces adecvat la informație și o lansare eficientă și în timp util a produselor și serviciilor noi.

Cei mai des întâlniți factori de risc de care se ține seama în gestionarea riscului strategic, fără a se limita la aceștia, sunt:

1. Factori endogeni (factori interni de risc)
2. Factori exogeni (factori externi de risc)

Factorii endogeni de risc se caracterizează prin faptul că acționându-se asupra lor se poate diminua expunerea la risc, iar factorii exogeni de risc se caracterizează prin faptul că OCC nu are posibilitatea de a le preveni apariția sau de a le diminua impactul prin proceduri de control intern.

În categoria **factorilor endogeni** OCC din rețeaua CREDITCOOP includ, fără a se limita la aceștia, următorii factori de risc:

1. evoluția principalilor indicatori de eficiență și de risc;
2. planificarea succesiunii persoanelor cu funcții cheie;
3. nivelul de pregătire și numărul de personal;
4. organizarea prudentă și eficace a sistemului de control intern, precum și, asigurarea că acest sistem funcționează așa cum s-a anticipat;
5. asigurarea diversificării efective a surselor de finanțare pe termen scurt, mediu și lung;
6. un sistem de supraveghere corespunzător al personalului din punct de vedere al calității și al nivelului de pregătire al acestuia;
7. stabilirea unor responsabilități la nivelul conducerii departamentelor funcționale implicate în planificarea strategică;
8. stabilirea unor responsabilități, la nivelul conducerii departamentelor funcționale, cu privire la asigurarea că practicile manageriale și de control din acele departamente sunt în concordanță cu cadrul general de gestionare a riscurilor;
9. evaluarea performanței reale în raport cu obiectivele stabilite prin planul strategic;

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

10. eficiența măsurilor luate pentru menținerea/creșterea calității portofoliului de credite (se va analiza diferența (depășirea) dintre ponderea creditelor restante aferente lunii analizate și ponderea creditelor restante prevăzută în BVC);

11. concentrările la nivelul portofoliului (se va lua în considerare nivelul total al riscului de concentrare - analizat ca și risc asociat riscului de credit);

12. nivelul rentabilității capitalului (nivel ROE);

13. nivelul rentabilității activelor (nivel ROA);

14. gradul de încadrare în profilul de risc asumat

În ceea ce privește principalii **factori de risc exogeni** (externi) identificați la nivelul OCC din rețeaua CREDITCOOP, aceștia sunt:

a. Schimbările tehnologice – OCC se pot confrunta cu riscul de schimbări tehnologice din cauză că concurenții săi pot să dezvolte sisteme sau servicii la costuri mai reduse;

b. Factorii economici – condițiile economice globale, regionale sau naționale pot să afecteze nivelul profitabilității OCC;

c. Cadrul de reglementare – modificările actelor normative și ale normelor emise de autoritatea de supraveghere, de autoritățile fiscale, de autoritățile locale și alte organisme autorizate;

d. Schimbarea regimului politic;

e. Catastrofe naturale;

f. Atacuri teroriste;

i) Managementul capitalului

Capitalul reglementat

Banca Națională a României stabilește și monitorizează cerințele de capital.

Modul de determinare a fondurilor proprii, cerințelor de fonduri proprii se stabilește în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 575/2013 și cu prevederile Regulamentului BNR nr. 5/2013 .

Fondurile proprii totale sunt formate din fonduri proprii de nivel 1 ce cuprind fonduri proprii de nivel 1 de bază, fonduri proprii de nivel 1 suplimentar și fonduri proprii de nivel 2.

Având în vedere că la nivelul rețelei CREDITCOOP nu se constituie fonduri proprii de nivel 1 suplimentar și fonduri proprii de nivel 2, fondurile proprii totale ale rețelei CREDITCOOP sunt constituite din fondurile proprii de nivel 1 de bază.

Sumele aferente elementelor incluse în fondurile proprii trebuie să fie la dispoziția instituției de credit pentru a fi utilizate imediat și nerestricționat, în vederea acoperirii riscurilor sau pierderilor de îndată ce acestea apar.

La momentul calculării sumelor prevăzute la aliniatul precedent, acestea trebuie să fie nete de orice obligație fiscală, previzibilă în momentul respectiv, sau să fie ajustate corespunzător în măsura în care cheltuielile cu impozitul reduc nivelul până la care elementele respective pot fi utilizate pentru acoperirea riscurilor sau a pierderilor.

Nivelul minim al capitalului inițial și, respectiv, cel al fondurilor proprii al rețelei CREDITCOOP se stabilește la echivalentul în lei a 10 milioane euro.

La determinarea fondurilor proprii de nivel 1 de bază se includ următoarele elemente componente:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

- părțile sociale subscrise și vărsate de membrii cooperatori și ajustări ale capitalului social în condițiile prevăzute de Regulamentul UE 575/2013 .

Capitalul băncilor cooperatiste de credit este variabil și este aprobat de BNR cel puțin o dată pe an. În timpul anului se face comparație între capitalul aprobat de BNR și cel existent la sfârșitul fiecărei luni și se ia în calcul valoarea cea mai mică.

- rezultate reportate din anii anteriori :

- rezultatul reportat pozitiv al exercițiilor financiare anterioare, rămas după distribuirea profitului conform hotărârii adunării generale a acționarilor ;

- rezultatul reportat reprezentând pierderea aferentă exercițiilor financiare anterioare care se ia în calcul cu semnul „-” ;

- rezultatul reportat din corectarea erorilor (cu semnul „+” dacă este creditor și cu semnul „ - ”, dacă este debitor) ;

- rezultatul reportat provenit din implementarea IFRS ca bază a contabilității (cu semnul „+” dacă este creditor și cu semnul „ - ”, dacă este debitor) ;

- rezultatul reportat reprezentând surplusul realizat din rezervele din reevaluare care se ajustează cu impozitul pe profit aferent acestuia;

- rezerve constituite înainte de deducerea impozitului pe profit (rezervele legale, rezerva generală pentru riscul de credit, rezerva reprezentând fondul pentru riscuri bancare, alte rezerve din profitul brut) care se ajustează cu impozitul pe profit aferent acestora, având în vedere că rezervele trebuie să fie nete de obligații fiscale

- rezerve constituite după deducerea impozitului pe profit (rezerva de întraajutorare și alte rezerve din profitul net):

- alte elemente ale rezultatului global reprezentand rezervele din reevaluarea imobilizărilor corporale nete de obligații fiscale.

Pentru determinarea fondurilor proprii de nivel 1 de bază ale rețelei CREDITCOOP se vor deduce următoarele elemente:

- pierderea perioadei curente înregistrată până la data determinării fondurilor proprii. Pierderea perioadei curente se deduce indiferent dacă a fost sau nu verificată de persoanele responsabile de auditarea situațiilor financiare.

- sumele reprezentând contravaloarea părților sociale care urmează să fie restituite de băncile cooperatiste în cazurile de încetare a calității de membru cooperativ. Sumele vor fi deduse începând cu data aprobării cererilor membrilor cooperatori , prin hotărârea consiliului de administrație;

- valoarea de înregistrare în contabilitate a imobilizărilor necorporale;

- acoperirea insuficientă cu capital pentru expunerile neperformante pentru creditele acordate după data de 26 aprilie 2019 conform Regulamentului UE 630/2019.

Rata fondurilor proprii totale reprezintă fondurile proprii totale exprimate ca procent din valoarea totală a expunerii la risc. Valoarea totală a expunerii este egală cu valoarea expunerii ponderată la riscul de credit, la care se adaugă cerințele de fonduri proprii pentru riscul operațional și pentru cel valutar care se multiplică cu 12,5.

Situația capitalului reglementat al rețelei CREDITCOOP de la 31 decembrie 2024, este următoarea:

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Fonduri proprii totale	357,985,307	363,386,455
Rata fondurilor proprii totale	28.06%	27.61%

Nota 4. Folosirea estimărilor și a analizelor

Reteaua CREDITCOOP face estimări și presupuneri care afectează sumele raportate de active și datorii din anul financiar următor. Aceste estimări și analize sunt continuu evaluate și se bazează pe experiența istorică și pe alți factori, inclusiv așteptări de la viitoarele evenimente considerate drept rezonabile în anumite condiții.

Pierderi contingente din credite sau avansuri

Reteaua CREDITCOOP își revizuieste portofoliul de credite pentru a evalua pierderile contingente cel puțin de două ori pe an. Când determină dacă o pierdere contingentă va fi înregistrată în situația rezultatului global, reseaua CREDITCOOP face analize ale datelor concludente care să indice dacă, în viitor, va fi o scădere măsurabilă a fluxului de monetar dintr-un portofoliu de credite, înainte ca acea scădere să fie identificată cu un credit individual în portofoliul respectiv. Această evidență poate include date observabile care să indice faptul că a avut loc o schimbare neașteptată în statutul de plată al unui grup de debitori sau în condițiile naționale, locale, economice care se corelează cu lipsa activelor la un grup.

Nota 5. Numerar, solduri de numerar la bănci centrale și depozite la vedere

În conformitate cu IAS 7 numerar, solduri de numerar la bănci centrale și depozite la termen include numerar, solduri la bănci centrale și sume plasate la alte instituții de credit cu scadența inițială mai mică sau egală cu 3 luni.

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Numerar în casierie	59,965,062	67,491,401
Conturile curente deschise la alte bănci	789,202	1,714,562
Conturi la Banca Națională a României	250,331,184	304,981,619
Echivalente de numerar	87,944	48,028
Depozite la vedere la instituții de credit	10,005,031	0
Total	321,178,422	374,235,609

Numerarul deținut la banca centrală (Conturi la Banca Națională a României) asigură conformitatea cu cerințele privind rezervele minime obligatorii. Aceste fonduri nu sunt disponibile pentru mediul de afaceri curent al băncii. La data de 31 decembrie 2024, nivelul rezervei minime obligatorii a fost stabilit la 8% din soldul mediu al datoriilor în RON. Conturile curente deschise la alte bănci sunt la dispoziția imediată a Băncii și nerestricționate.

Nota 6. Plasamente la bănci

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Depozite la termen la BNR	0	0
Plasamente la alte bănci	0	235,183
Total	0	235,183

Atât la 31.12.2023 cât și la 31.12.2024 nu au existat depozite la termen la BNR sau la alte bănci cu durata inițială mai mare de 90 de zile .

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 7. Credite acordate clienților

Acordarea de credite este concentrată asupra persoanelor fizice și a celor juridice cu sediul în România. Concentrațiile de risc în sectorul economic în cadrul portofoliului de credite sunt după cum urmează:

RON	31.12.2023	31.12.2024
Persoane fizice	1,230,272,986	1,314,255,173
Persoane juridice	4,091,078	5,555,395
Total credite către clienți înainte de ajustările pentru pierderi așteptate	1,234,364,064	1,319,810,568
Mai puțin ajustările pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	17,694,832	17,986,191
Total credite nete către clienți	1,216,669,232	1,301,824,377

Ajustările pentru pierderi așteptate aferente creditelor către clienți pot fi analizate în continuare, după cum urmează:

RON	31.12.2023	31.12.2024
Sold la începutul anului	16,116,496	17,694,832
Ajustari pentru pierderi așteptate în timpul anului	43,619,646	43,233,366
Reluări din ajustări pentru pierderi așteptate	42,041,310	42,942,006
Sold la sfârșitul anului	17,694,832	17,986,191

Nota 8. Titluri de datorie

Băncile cooperatiste din cadrul rețelei, nu au dreptul conform reglementărilor, să dețină titluri la alte societăți comerciale decât la capitalul social al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP la care sunt afiliate.

În conformitate cu prevederile articolului 369 din OUG 99 / 2006 aprobată și modificată prin Legea nr. 227 / 2007, valoarea participației la capitalul Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP se recalculează la sfârșitul fiecărui an și reprezintă minimum 20% din capitalul social al băncii cooperatiste.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu a achiziționat noi titluri de stat în anul 2024, păstrându-le în portofoliu pe cele existente la începutul anului. Pe parcursul anului 2024 a fost încasată contravaloarea cupoanelor scadente în sumă de 1,757,500 lei, soldul final la 31.12.2024 fiind de 38,386,316 lei.

Nota 9. Imobilizări corporale și ADU

RON	Avans. si imobiliz. în curs	Constructii si terenuri	Ap. instal. de mas. si control	Mijloace de transport	Mobilier și echipamente	Active cu drept de utilizare	Total
Cost							
La 1.01.2023	838,900	107,586,346	10,659,069	11,088,699	13,901,165	1,109,044	145,183,223
Intrări	540,663	24,584,103	959,261	413,750	554,887	298,240	27,350,905
Ieșiri	1,237,114	13,772,372	488,727	680,497	315,282	122,765	16,616,756
La 31.12.2023	142,449	118,398,076	11,129,604	10,821,952	14,140,771	1,284,519	155,917,371
Amortizare							
La 1.01.2023	0	8,844,933	9,033,612	9,696,043	10,403,656	416,841	38,395,086
Amortizarea	0	4,188,474	1,014,025	602,360	772,186	218,602	6,795,646

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Iesiri	0	12,531,009	486,020	631,326	310,172	122,765	14,081,292
La 31.12.2023	0	502,398	9,561,617	9,667,077	10,865,670	512,678	31,109,440
Valoarea cont.netă							
La 31.12.2023	142,449	117,895,678	1,567,986	1,154,876	3,275,101	771,841	124,807,931

RON	Avans. si imobiliz. în curs	Constructii si terenuri	Ap., instal. de mas. si control	Mijloace de transport	Mobilier și echipam.	Active cu drept de utilizare	Total
Cost							
La 1.01.2024	142,449	118,398,076	11,129,604	10,821,952	14,140,771	1,284,519	155,917,371
Intrări	368,182	969,785	1,254,007	622,700	606,319	500,149	4,321,142
Ieșiri	272,073	1,100,728	579,256	417,073	243,439	89,252	2,701,821
La 31.12.2024	238,558	118,267,133	11,804,354	11,027,580	14,503,651	1,695,416	157,536,692
Amortizare							
La 1.01.2024	0	502,398	9,561,617	9,667,077	10,865,670	512,678	31,109,440
Amortizarea	0	5,591,004	982,138	470,197	819,030	320,949	8,183,317
Iesiri	0	95,057	579,256	417,073	235,893	89,252	1,416,531
La 31.12.2024	0	5,998,345	9,964,499	9,720,201	11,448,806	744,375	37,876,226
Valoarea cont. netă							
La 31.12.2024	238,558	112,268,789	1,839,855	1,307,378	3,054,845	951,041	119,660,466

Nota 10. Imobilizări necorporale

RON	An 2023	An 2024
Cost		
Sold la 1 ianuarie	17,746,607	20,022,897
Intrări	2,542,184	6,796,477
Ieșiri	265,896	4,161,129
Sold la 31 decembrie	20,022,895	22,658,245
Amortizare		
Sold la 1 ianuarie	14,409,968	15,659,909
Amortizarea în an	1,506,706	1,745,257
Iesiri	256,766	247,124
Sold la 31 decembrie	15,659,909	17,158,042
Valoarea contabilă		
La 31 decembrie	4,362,986	5,500,203

Nota 11. Active și pasive privind impozitul pe profit amânat

Activele și pasivele privind impozitul amânat sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul de mai jos:

RON	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023
	Active	Pasive	Net
Rezultatul reportat din proviz.specifice		(2,354,927)	(2,354,927)
Rezerve din reevaluare		(68,731,495)	(68,731,495)
Rezultatul reportat din CO neefectuat si prime	576,028		576,028
Comisioane de deferat in anii urmasori	4,310		4,310
Rezultatul reportat provenit din alte ajustari		2,176,953	2,176,953

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Total	580,338	(68,909,469)	(68,329,131)
Obligații fiscale amânate nete la 16%	92,854	11,025,515	10,932,661

<i>RON</i>	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2024
	Active	Pasive	Net
Rezultatul reportat din proviz.specifice		(2,354,927)	(2,354,927)
Rezerve din reevaluare		(64,261,921)	(64,261,921)
Rezultatul reportat din CO neefectuat si prime	578,727		578,727
Comisioane de deferat in anii urmasori	4,310		4,310
Rezultatul reportat provenit din alte ajustari		2,190,994	2,190,994
Total	583,037	(64,425,854)	(63,842,817)
Obligații fiscale amânate nete la 16%	93,286	10,308,137	10,214,851

Nota 12.Alte active financiare

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Valori de recuperat	417,684	418,213
Debitori diversi	192,228	234,247
Venituri de primit	23,749	41,066
Creante si ajustari aferente	591,369	703,836
Total	1,225,029	1,397,362

Nota 13.Alte active

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Cheltuieli inregistrate in avans	566,068	582,130
Avansuri acordate personalului	1,214	1,214
Concedii medicale si alte creante sociale	1,584,248	2,136,123
Alte creante cu bugetul statului	494,172	1,434,106
Materiale, alte stocuri si bunuri diverse	951,789	818,247
Total	3,597,491	4,971,819

Nota 14.Depozite de la bănci

La 31.12.2023 și la 31.12.2024 nu au existat depozite atrase de la banci.

Nota 15.Depozite de la clienți

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Depozite la vedere	23,265,439	22,525,344
Disponibilitati in conturi curente	165,752,828	164,369,313
Depozite la termen	1,070,166,160	1,190,314,779
Depozite colaterale	10,693,089	11,716,285
Total	1,269,877,516	1,388,925,721

Nota 16.Datorii subordonate

La 31 decembrie 2024, rețeaua CREDITCOOP nu avea datorii subordonate.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 17. Alte datorii financiare

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Leasing financiar de plătit	817,864	1,004,271
Alte sume datorate	605,572	723,425
Dividende de platit	0	0
Diverși creditori	9,003,094	9,191,854
Alte cheltuieli de platit	583,135	543,753
Total	11,009,665	11,463,303

Nota 18. Alte datorii

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Personal si conturi asimilate	1,705,271	2,006,050
Asig.soc., protectie sociala si conturi asimilate	3,142,379	3,532,118
Bugetul statului, fd. speciale si conturi asimilate	1,036,690	3,696,081
Venituri înregistrate în avans	3,804	5,994
Alte provizioane	678,742	657,010
Total	6,566,886	9,897,252

Nota 19. Datorii financiare deținute pentru managementul riscului

Nu este cazul.

Nota 20. Capitalul social

La data de 31 decembrie 2024 capitalul social al rețelei CREDITCOOP era de 153,057,134 lei, din care 148,629,450 lei format exclusiv din părți sociale cu valoare nominala de 10 lei, subscrise și vărsate de băncile cooperatiste de credit afiliate, iar 4,427,684 lei reprezintă ajustări ale capitalului conform IAS 29.

Nota 21. Venituri nete din dobânzi

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Dobânzi și alte venituri similare generate de:		
Credite și avansuri către clienți	157,856,194	182,977,804
Conturi curente și depozite la bănci	8,819,478	9,965,041
Titluri de datorie	2,508,457	2,511,224
Total venituri din dobânzi și alte venituri similare	169,184,128	195,454,069
Cheltuieli cu dobânzile și alte cheltuieli similare rezultate din:		
Depozite de la clienți	53,047,168	61,202,259
Depozite și împrumuturi de la bănci	1,156,732	789,403
Chelt.cu dob. af.operatiunilor de leasing financiar	46,027	66,849
Total cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare	54,249,926	62,058,511
Venituri nete din dobânzi	114,934,202	133,395,558

Nota 22. Venituri nete din taxe și comisioane

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Venituri din taxe și comisioane generate de:		

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Administrarea împrumutului și emiterea de garanții	23,199,807	23,829,456
Alte operațiuni bancare	5,600	0
Total venituri din taxe și comisioane	23,205,407	23,829,456
Cheltuieli cu taxe și comisioane generate de:		
Operațiuni interbancare	1,089,806	1,138,889
Alte servicii financiare	0	0
Total cheltuieli cu taxe și comisioane	1,089,806	1,138,889
Venituri nete din taxe și comisioane	22,115,601	22,690,568

Nota 23. Venitul net din diferențe de curs valutar

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Venituri din diferențe de curs valutar	1,665,348	1,920,681
Cheltuieli cu diferențe de curs valutar	938,148	1,276,521
Profit / Pierdere neta	727,201	644,160

Nota 24. Cheltuieli cu personalul

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Salarii și indemnizații (i)	90,444,535	96,550,119
Contribuția asiguratorie pentru muncă	2,050,807	2,197,066
Tichete de masa pentru angajati	3,322,484	4,087,477
Alte cheltuieli	1,570,932	1,697,819
Total	97,388,758	104,532,480

Nota 25. Alte cheltuieli de exploatare

<i>RON</i>	31.12.2023	31.12.2024
Chelt. intretinere sediu (asig., pază, întreț. clădire)	1,488,956	1,613,407
Cheltuieli cu materiale, rechizite, combustibil	3,699,943	3,626,604
Cheltuieli taxe postale si telecomunicatii	3,628,967	3,718,767
Cheltuieli cu auditul	613,608	620,148
Cheltuieli energie și apă	4,466,683	4,108,481
Cheltuieli protocol	189,698	246,398
Chelt.cu alte imp., taxe si varsam. asimilate	2,481,590	7,246,451
Chelt.pt. constituirea rez. mutuale de garantare	3,504,406	3,747,602
Chelt.deplas., detasari si transp.personalului	888,664	952,704
Cheltuieli cu alte servicii prestate de terti	4,647,928	5,116,107
Alte cheltuieli	311,494	306,990
TOTAL	25,921,935	31,303,660

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 26. Cheltuieli cu ajustări pentru pierderi așteptate și provizioane aferente activelor financiare

RON	31.12.2023	31.12.2024
Cheltuieli cu ajustari specifice pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	32,591,763	30,459,302
Cheltuieli cu ajustari pentru pierderi asteptate aferente instrumentelor de datorie la cost amortizat	313	32
Cheltuieli cu ajustari pentru depreciere aferente creanțelor din operațiuni cu titluri și operațiuni diverse	446,900	367,231
Cheltuieli cu provizioane	741,017	650,023
Cheltuieli cu ajustari specifice pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	47,091	0
Reluare ajustari pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	(30,735,748)	(30,086,733)
Venituri din ajustari pentru pierderi asteptate aferente instrumentelor de datorie la cost amortizat	(212)	(4,332)
Reluare ajustari pentru depreciere aferente creanțelor din operațiuni cu titluri și operațiuni diverse	(220,197)	(230,984)
Reluare din provizioane	(675,066)	(671,757)
Reluări din ajustari pt. deprecierea imobilizărilor corporale și stocuri	0	0
Ajustari și provizioane nete	2,195,861	482,783

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Ajustari si provizioane	Sold 01.01.2024	Cresteri	Diminuari	Sold final 31.12.2024
Proviz. pt benef angajaților sub forma CO neefectuat	576,028	546,921	544,222	578,727
Proviz. Pentru litigii	30,143	38,274	32,769	35,648
Pierderi asteptate 12 luni-linie credit	41,299	25,810	55,746	11,362
Proviz. Risc operațional	31,273	39,018	39,018	31,273
TOTAL	678,743	650,023	671,756	657,010
Ajustări pt pierderi asteptate la nivel individual	9,511,286	17,192,894	14,257,308	12,446,871
Ajustări colective pt pierderi asteptate	7,946,987	25,918,707	28,642,107	5,223,586
Ajustări pt pierderi asteptate dobânzi credite depreciate	236,560	121,765	42,591	315,734
TOTAL	17,694,832	43,233,366	42,942,006	17,986,191
Ajustări pt pierderi asteptate alte active	1,100,727	367,263	288,709	1,179,281
TOTAL	1,100,727	367,263	288,709	1,179,281

Nota 27. Cheltuieli/venit cu impozitul pe profit

Impozitul pe profitul curent și amânat.

RON	31.12.2023	31.12.2024
Impozite directe la 16% din profiturile impozabile stabilite în conformitate cu legislația română	1,364,681	2,929,485
Impozitul pe profit amânat (venit)	(9,795)	(1,047)
Total	1,354,885	2,928,438

Reconcilierea profitului înainte de impozitare cu cheltuiala cu impozitul pe profit

RON	31.12.2023	31.12.2024
Profitul înainte de impozitare, din care:	5,057,226	13,090,838
- Profit contabil	8,535,004	13,682,179
- Pierdere contabilă	(3,477,778)	(591,341)
Venituri neimpozabile si elemente similare cheltuielilor	1,726,206	1,851,339
Cheltuieli nedeductibile si elemente similare veniturilor	3,827,932	14,168,321
Profitul aferent anului curent	10,636,730	25,999,161
Pierdere fiscala aferenta anilor precedenti	(1,093,274)	(3,782,386)
Profitul fiscal aferent anului curent	9,543,456	22,216,775
Impozit pe profit – total	1,526,953	3,666,684
Sponsorizare si profitul reinvestit	162,272	625,199
Impozit pe profit datorat	1,364,681	2,929,485
Cheltuiala cu impozitul pe profit	1,364,681	2,929,485

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 28. Tranzacții cu persoane afiliate institutiei de credit

<i>RON</i>	An 2023	An 2024
Credite		
Sold la 1 ianuarie	8,443,627	7,848,723
Credite acordate în cursul anului	3,546,043	5,431,370
Ratele rambursate	3,987,387	3,401,265
Sold la 31 decembrie	8,002,282	9,878,827
Venitul din dobânzi obținut	868,602	985,032
Depozite		
Sold la 1 ianuarie	22,636,863	27,495,756
Depozite primite în cursul anului	31,427,533	36,358,585
Depozite rambursate	26,241,459	32,064,451
Sold la 31 decembrie	27,822,937	31,789,890
Cheltuieli cu dobânda plătită	1,460,695	1,768,309

Tranzacțiile derulate cu membrii organelor de administrare, conducerea executivă și personalul cu funcții cheie ai rețelei CREDITCOOP.

<i>RON</i>	An 2023	An 2024
Tranzacțiile derulate cu membrii organelor de administrare, conducerea executivă și personalul cu funcții cheie	32,721,420	35,460,994

Nota 29. Angajamente, active și datorii contingente

	31.12.2023	31.12.2024
Angajamente de credit PF și PJ	37,467,898	17,007,796
Scrisori de garanție emise pentru clienți, din care:	594,940	1,744,381
- Pentru participare la licitații	0	720,400
- Garanții de bună execuție	23,000	1,023,981
- Garanții pentru taxe vamale	571,940	0

Potrivit IAS 37 activul contingent este definit ca fiind acel activ potențial care apare ca urmare a unor evenimente ulterioare și a cărei existență va fi confirmată numai prin apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub control.

Activele contingente sunt creanțe care fac obiectul unui proces în care este implicată instituția de credit și al cărei rezultat este incert.

La nivelul rețelei CREDITCOOP, este o singură bancă cooperatistă care are active contingente și anume:

-banca cooperatistă Mureșul Arad 751,971 lei.

La data de 31 decembrie 2024 rețeaua CREDITCOOP nu înregistra în evidențe scrisori de garanție și acreditive care să se încadreze în datorii contingente.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP – la nivel agregat

Nota 30. Evenimente ulterioare perioadei de raportare (IAS 10)

Având în vedere continuarea conflictului din Ucraina, situația din Orientul Mijlociu, precum și presiunile inflaționiste care se mențin, rețeaua CREDITCOOP vA continua să monitorizeze atent condițiile de piață astfel încât să poată reacționa prompt la orice potențială deteriorare a acestora.

În acest sens, au fost elaborate mai multe scenarii de teste de stres, utilizând atât ipoteze de bază cât și optimiste și pesimiste, pentru a determina efectul potențial asupra menținerii de către rețea a indicatorilor prudentiali precum și impactul potențial asupra profitabilității.

În cel mai recent raport „World Economic Outlook” Fondul Monetar Internațional (FMI) a redus așteptarea de creștere economică reală pentru România la 2,8% în 2024 de la un plus de 3,3% cât estima în prognoza din toamnă, în contextul unei rate previzionate a inflației de 6%, similar cu previziunile publicate de Comisia Europeană, care indică o creștere economică de 2,9% în contextul unui indice al inflației de 5,8% pentru anul 2024. Cu toate acestea, există o probabilitate ridicată ca în perioada următoare, serviciile să performeze cel mai bine, în contextul în care, conform Raportului BNR asupra stabilității financiare 2024, România beneficiază de oportunitatea finanțării prin Mecanismul de redresare și reziliență, de la demararea căruia până la finalul lunii septembrie 2024, România a obținut finanțări în valoare de 9,4 miliarde euro. De asemenea, România beneficiază de fonduri europene din cadrul programelor operaționale 2014 – 2020 și respectiv 2021 – 2027.